

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 30ής Νοεμβρίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Πολιτική ασύλου – Κανονισμός (ΕΕ) 604/2013 – Άρθρα 3 έως 5, 17 και 27 – Κανονισμός (ΕΕ) 603/2013 – Άρθρο 29 – Κανονισμός (ΕΕ) 1560/2003 – Παράρτημα Χ – Δικαίωμα ενημέρωσης του αιτούντος διεθνή προστασία – Κοινό φυλλάδιο – Προσωπική συνέντευξη – Αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει κατατεθεί προηγουμένως σε πρώτο κράτος μέλος – Νέα αίτηση κατατεθείσα σε δεύτερο κράτος μέλος – Παράνομη διαμονή στο δεύτερο κράτος μέλος – Διαδικασία εκ νέου ανάληψης – Προσβολή του δικαιώματος ενημέρωσης – Μη διεξαγωγή προσωπικής συνέντευξης – Προστασία από τον κίνδυνο έμμεσης επαναπροώθησης – Αμοιβαία εμπιστοσύνη – Δικαστικός έλεγχος της απόφασης μεταφοράς – Έκταση – Διαπίστωση της ύπαρξης, στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, συστημικών ελλείψεων στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία. – Ρήτρες διακριτικής ευχέρειας – Κίνδυνος παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 και C-328/21,

με αντικείμενο πέντε αιτήσεις προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλαν το Corte suprema di cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Ιταλία) με απόφαση της 29ης Μαρτίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 8 Απριλίου 2021 (C-228/21), το Tribunale di Roma (πρωτοδικείο Ρώμης, Ιταλία) με απόφαση της 12ης Απριλίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Απριλίου 2021 (C-254/21), το Tribunale di Firenze (πρωτοδικείο Φλωρεντίας, Ιταλία) με απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 10 Μαΐου 2021 (C-297/21), το Tribunale di Milano (πρωτοδικείο Μιλάνου, Ιταλία) με απόφαση της 14ης Απριλίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Μαΐου 2021 (C-315/21), και το Tribunale di Trieste (πρωτοδικείο Τεργέστης, Ιταλία) με απόφαση της 2ας Απριλίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Μαΐου 2021 (C-328/21), στο πλαίσιο των δικών

Ministero dell'Interno, Dipartimento per le libertà civili e l'immigrazione – Unità Dublino (C-228/21),

DG (C-254/21),

XXX.XX (C-297/21),

PP (C-315/21),

GE (C-328/21)

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

κατά

CZA (C-228/21),

Ministero dell'Interno, Dipartimento per le libertà civili e l'immigrazione – Unità Dublino
(C-254/21, C-297/21, C-315/21 και C-328/21),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Prechal, πρόεδρο τμήματος, F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer (εισηγητή) και M. L. Arastey Sahún, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: C. Di Bella, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Ιουνίου 2022,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο XXX.XX, εκπροσωπούμενος από τις C. Favilli και L. Scattoni, avvocate,
- ο GE, εκπροσωπούμενος από την C. Bove, avvocata,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τους L. D'Ascia και D. G. Pintus, avvocati dello Stato,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller και R. Kanitz,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A.-L. Desjonquères και τον J. Illouz,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman, M. de Ree και A. Hanje,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις A. Azéma και C. Cattabriga,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 20ής Απριλίου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 2, των άρθρων 4 και 5, του άρθρου 17, παράγραφος 1, του άρθρου 18, παράγραφος 1, του άρθρου 20, παράγραφος 5, και του άρθρου 27 του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31, στο εξής: κανονισμός Δουβλίνο III), του άρθρου 29 του κανονισμού

(ΕΕ) 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (ΕΕ 2013, L 181, σ. 1, στο εξής: κανονισμός Eurodac), καθώς και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

- 2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο πέντε ενδίκων διαφορών μεταξύ, στην πρώτη εξ αυτών (υπόθεση C-228/21), του Ministero dell'Interno, Dipartimento per le libertà civili e l'immigrazione – Unità Dublino (Υπουργείου Εσωτερικών, τμήμα για τις πολιτικές ελευθερίες και τη μετανάστευση – Μονάδα Δουβλίνο, Ιταλία) (στο εξής: Υπουργείο Εσωτερικών) και του CZA, σχετικά με την απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών περί μεταφοράς του στη Σλοβενία κατόπιν αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υπέβαλε στην Ιταλία, και μεταξύ, στις τέσσερις λοιπές υποθέσεις (υποθέσεις C-254/21, C-297/21, C-315/21 και C-328/21), αφενός, αντιστοίχως, των DG, XXX.XX, PP και GE, εκ των οποίων οι τρεις πρώτοι υπέβαλαν επίσης αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ιταλία, όπου ο GE τελούσε σε καθεστώς παράνομης διαμονής, και, αφετέρου, του Υπουργείου Εσωτερικών, σχετικά με την απόφαση του εν λόγω υπουργείου περί μεταφοράς, όσον αφορά τον DG, στη Σουηδία, όσον αφορά τον XXX.XX και τον PP, στη Γερμανία, και, όσον αφορά τον GE, στη Φινλανδία.

Το νομικό πλαίσιο

Η οδηγία για την αναγνώριση

- 3 Το επιγραφόμενο «Αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας» κεφάλαιο II της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9, στο εξής: οδηγία για την αναγνώριση), περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και το άρθρο 8 το οποίο φέρει τον τίτλο «Εγχώρια προστασία». Το ως άνω άρθρο προβλέπει τα εξής:

«1. Στα πλαίσια της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας εάν σε τμήμα της χώρας καταγωγής:

- α) δεν υπάρχει βάσιμος φόβος ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, ή
- β) έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως ορίζονται στο άρθρο 7,

και μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει και να γίνει δεκτός σε εκείνο το τμήμα της χώρας και μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί εκεί.

2. Εξετάζοντας εάν ο αιτών έχει βάσιμο φόβο ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, ή έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης

σε τμήμα της χώρας καταγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη, κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως επί της αιτήσεως, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, σύμφωνα με το άρθρο 4. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και ενημερωμένων πληροφοριών από σχετικές πηγές, όπως την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο.»

- 4 Το άρθρο 15 της οδηγίας για την αναγνώριση περιλαμβάνεται στο επιγραφόμενο «Αναγνώριση προσώπου ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας» κεφάλαιο V της οδηγίας αυτής, φέρει τον τίτλο «Σοβαρή βλάβη» και προβλέπει τα εξής:

«Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε:

[...]

γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.»

Ο κανονισμός Δουβλίνο III

- 5 Οι αιτιολογικές σκέψεις 18 και 19 του κανονισμού Δουβλίνο III έχουν ως εξής:

«(18) Θα πρέπει να διεξάγεται προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα για να διευκολύνεται ο προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Αμέσως μόλις υποβάλλεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, ο αιτών θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και τη δυνατότητα, κατά τη συνέντευξη προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, παροχής πληροφοριών όσον αφορά την παρουσία μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων με τα οποία έχει σχέση στα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία καθορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

(19) Για την εγγύηση της αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων προσώπων, θα πρέπει να θεσπιστούν νομικές εγγυήσεις και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής όσον αφορά αποφάσεις για μεταφορές στο υπεύθυνο κράτος μέλος, σύμφωνα, ιδίως, με τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο άρθρο 47 του [Χάρτη]. Προκειμένου να τηρείται το διεθνές δίκαιο, η πραγματική προσφυγή κατά των ανωτέρω αποφάσεων θα πρέπει να καλύπτει την εξέταση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και της νομικής και της πραγματικής κατάστασης στο κράτος μέλος στο οποίο μεταφέρεται ο αιτών.»

- 6 Το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας» και περιλαμβάνεται στο επιγραφόμενο «Γενικές αρχές και εγγυήσεις» κεφάλαιο II, ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα στο έδαφος οποιουδήποτε από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων ή των ζωνών διέλευσης. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο III.

2. Εάν δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης είναι το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας.

Όταν είναι αδύνατη η μεταφορά αιτούντος στο κράτος μέλος που έχει προσδιορισθεί πρωτίστως ως υπεύθυνο, εξαιτίας βάσιμων λόγων που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων στο εν λόγω κράτος μέλος, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 4 του [Χάρτη], το προσδιορίζον κράτος μέλος εξακολουθεί να εξετάζει τα κριτήρια του κεφαλαίου III, ώστε να διαπιστώσει αν άλλο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως υπεύθυνο.

Όταν η μεταφορά δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, βάσει της παρούσας παραγράφου, σε κάποιο κράτος μέλος που έχει προσδιορισθεί σύμφωνα με τα κριτήρια του κεφαλαίου III ή στο πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, το προσδιορίζον κράτος μέλος καθίσταται το υπεύθυνο κράτος μέλος.»

7 Το άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα ενημέρωσης», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Μόλις υποβληθεί σε κράτος μέλος αίτηση διεθνούς προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 2, οι αρμόδιες αρχές του ενημερώνουν τον αιτούντα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και ιδίως για:

- α) τους στόχους του παρόντος κανονισμού και τις συνέπειες της υποβολής άλλης αίτησης σε διαφορετικό κράτος μέλος, καθώς και τις συνέπειες της μεταφοράς από ένα κράτος μέλος σε άλλο κατά τη διάρκεια των σταδίων προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο βάσει του παρόντος κανονισμού και κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας,
- β) τα κριτήρια για τον καθορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, την ιεράρχηση των κριτηρίων αυτών, τα διαφορετικά στάδια της διαδικασίας και τη διάρκειά τους, καθώς και το ενδεχόμενο η αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει υποβληθεί σε ένα κράτος μέλος να έχει ως αποτέλεσμα το εν λόγω κράτος μέλος να προσδιορισθεί ως υπεύθυνο βάσει του παρόντος κανονισμού, ακόμη και αν τέτοιου είδους ευθύνη δεν προκύπτει από τα εν λόγω κριτήρια,
- γ) την προσωπική συνέντευξη σύμφωνα με το άρθρο 5 και τη δυνατότητα υποβολής πληροφοριών σχετικά με την παρουσία στα κράτη μέλη μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων με τα οποία έχει σχέση, συμπεριλαμβανομένων των μέσω των οποίων ο αιτών μπορεί να υποβάλλει τις πληροφορίες αυτές,
- δ) τη δυνατότητα προσβολής της απόφασης μεταφοράς και, κατά περίπτωση, υποβολής αίτησης για αναστολή της μεταφοράς,
- ε) το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν να ανταλλάσσουν δεδομένα για αυτόν με μόνο στόχο την εφαρμογή των υποχρεώσεών τους που ανακύπτουν από τον παρόντα κανονισμό,

- στ) το δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα που τον αφορούν και το δικαίωμα να ζητά διόρθωση ανακριβών δεδομένων ή διαγραφή δεδομένων που τον αφορούν τα οποία υπέστησαν παράνομη επεξεργασία, καθώς και τις διαδικασίες άσκησης αυτών των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας των αρχών του άρθρου 35 και των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων, οι οποίες εξετάζουν τις προσφυγές σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται γραπτώς σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί ο αιτών. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το κοινό φυλλάδιο που συντάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 για τον σκοπό αυτό.
- Εφόσον είναι απαραίτητο για την ορθή κατανόηση από μέρους του αιτούντος, οι πληροφορίες παρέχονται σε αυτόν και προφορικά, φέρ' ειπείν, σε σχέση με την προσωπική συνέντευξη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5.
3. Η [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, συντάσσει κοινό φυλλάδιο, καθώς και ειδικό φυλλάδιο για τους ασυνόδευτους ανηλίκους το οποίο περιλαμβάνει οπωσδήποτε τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Το κοινό αυτό φυλλάδιο περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του [κανονισμού Eurodac] και, συγκεκριμένα, σχετικά με τον σκοπό για τον οποίο τα δεδομένα αιτούντος δύναται να τύχουν επεξεργασίας στο πλαίσιο του Eurodac. Το κοινό φυλλάδιο καταρτίζεται κατά τρόπο που επιτρέπει στα κράτη μέλη να το συμπληρώνουν με πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.»
- 8 Το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προσωπική συνέντευξη», ορίζει τα εξής:
- «1. Προκειμένου να διευκολύνει τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, το προσδιορίζον κράτος μέλος διεξάγει προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα. Η συνέντευξη επιτρέπει επίσης την ορθή κατανόηση των πληροφοριών που παρέχονται στον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 4.
2. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλείπεται, εφόσον:
- α) ο αιτών έχει διαφύγει ή
- β) μετά την παραλαβή των πληροφοριών του άρθρου 4, ο αιτών έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους με άλλο μέσο. Το κράτος μέλος που παραλείπει τη συνέντευξη δίνει στον αιτούντα τη δυνατότητα να παράσχει όλες τις περαιτέρω πληροφορίες σχετικές για τον ορθό προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, πριν από τη λήψη απόφασης για τη μεταφορά του αιτούντος στο υπεύθυνο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1.
3. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται εγκαίρως και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τη λήψη απόφασης μεταφοράς του αιτούντος στο υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1.
4. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών και στην οποία μπορεί αυτός να επικοινωνήσει. Όπου απαιτείται,

τα κράτη μέλη διαθέτουν διερμηνέα ο οποίος μπορεί να διασφαλίσει τη δέουσα επικοινωνία μεταξύ του αιτούντος και του προσώπου που διεξάγει την προσωπική συνέντευξη.

5. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται υπό όρους που διασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα. Διεξάγεται από πρόσωπο που διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

6. Το κράτος μέλος που διεξάγει την προσωπική συνέντευξη συντάσσει γραπτή περίληψη η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τις κύριες πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τον αιτούντα κατά τη συνέντευξη. Η περίληψη μπορεί να έχει τη μορφή έκθεσης ή έντυπου υποδείγματος. Το κράτος μέλος παρέχει εγκαίρως στον αιτούντα και/ή τον νομικό ή άλλο σύμβουλο που εκπροσωπεί τον αιτούντα έγκαιρη πρόσβαση στην περίληψη.»

9 Το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού Δουβλίνο III ορίζει τα εξής:

«Προκειμένου να πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 8, 10 και 16, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία που αποδεικνύουν την παρουσία, στο έδαφος κράτους μέλους, μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων με τα οποία ο αιτών έχει σχέση, εφόσον τα εν λόγω στοιχεία προσκομίζονται πριν άλλο κράτος μέλος αποδεχθεί το αίτημα αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερόμενου προσώπου, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 25 αντίστοιχα, και οι προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας του αιτούντος δεν έχουν αποτελέσει ακόμα αντικείμενο πρώτης απόφασης επί της ουσίας.»

10 Το άρθρο 17 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Ρήτρες διακριτικής ευχέρειας», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 1, κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει κατατεθεί από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση δυνάμει των κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Το κράτος μέλος που αποφασίζει να εξετάσει αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο καθίσταται το υπεύθυνο κράτος μέλος και αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτήν την ευθύνη. Κατά περίπτωση ενημερώνει, χρησιμοποιώντας το δίκτυο ηλεκτρονικής επικοινωνίας “DubliNet” που δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 [της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ 2003, L 222, σ. 3)], το κράτος μέλος που ήταν προηγουμένως υπεύθυνο, το κράτος μέλος που διεξάγει διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους ή το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε αίτημα αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του αιτούντος.

Το κράτος μέλος που κατέστη υπεύθυνο σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο επισημαίνει αμέσως το γεγονός αυτό στο Eurodac σύμφωνα με τον [κανονισμό Eurodac] προσθέτοντας την ημερομηνία λήψης της απόφασης εξέτασης της αίτησης.»

11 Το άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Υποχρεώσεις του υπεύθυνου κράτους μέλους», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Το υπεύθυνο κράτος μέλος δυνάμει του παρόντος κανονισμού υποχρεούται:

α) να αναδέχεται, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 21, 22 και 29, αιτούντα ο οποίος υπέβαλε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος,

β) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 23, 24, 25 και 29, αιτούντα η αίτηση του οποίου τελεί υπό εξέταση και ο οποίος έκανε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ο οποίος ευρίσκεται χωρίς να έχει τίτλο διαμονής στο έδαφος άλλου κράτους μέλους,

γ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 23, 24, 25 και 29, υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα ο οποίος ανακάλεσε την υπό εξέταση αίτησή του και έκανε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ο οποίος ευρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους χωρίς τίτλο διαμονής,

δ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 23, 24, 25 και 29, υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα του οποίου η αίτηση απερρίφθη και ο οποίος έκανε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ο οποίος ευρίσκεται χωρίς να έχει τίτλο διαμονής στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

2. Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β), το υπεύθυνο κράτος μέλος εξετάζει ή ολοκληρώνει την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας που έκανε ο αιτών.

Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 στοιχείο γ), όταν το υπεύθυνο κράτος μέλος είχε διακόψει την εξέταση αίτησης μετά από ανάκλησή της από τον αιτούντα πριν από τη λήψη απόφασης επί της ουσίας πρωτοδίκως, το εν λόγω κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητήσει να ολοκληρωθεί η εξέταση της αίτησής του ή να υποβάλει νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία δεν θα αντιμετωπισθεί ως μεταγενέστερη αίτηση, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2013/32/ΕΕ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60, και διορθωτικό ΕΕ 2015, L 114, σ. 25, στο εξής: οδηγία για τις διαδικασίες)]. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ολοκληρώνεται η εξέταση της αίτησης.

Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 στοιχείο δ), όταν η αίτηση απορρίπτεται πρωτοδίκως μόνο, το υπεύθυνο κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει ή είχε δυνατότητα πραγματικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 46 της [οδηγίας για τις διαδικασίες].»

12 Το άρθρο 19 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Παύση ευθυνών», ορίζει τα εξής:

«1. Εάν κάποιο κράτος χορηγήσει τίτλο διαμονής στον αιτούντα, οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 μεταβιβάζονται στο εν λόγω κράτος μέλος.

2. Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 εκλείπουν εάν το υπεύθυνο κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει, όταν υποβάλλεται σε αυτό αίτημα αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης αιτούντος ή άλλου προσώπου όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1

στοιχείο γ) ή δ), ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών για διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών, εκτός εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι κάτοχος εν ισχύ τίτλου διαμονής που έχει εκδοθεί από το υπεύθυνο κράτος μέλος.

Αίτηση που υποβάλλεται μετά από το χρονικό διάστημα απουσίας του πρώτου εδαφίου θεωρείται νέα αίτηση που οδηγεί σε νέα διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

3. Οι υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1) στοιχεία γ) και δ) εκλείπουν όταν το υπεύθυνο κράτος μέλος δύναται να αποδείξει, όταν υποβάλλεται σε αυτό αίτημα εκ νέου ανάληψης αιτούντος ή άλλου προσώπου όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή δ), ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών σύμφωνα με απόφαση επιστροφής ή με μέτρο απομάκρυνσης που εξέδωσε μετά την ανάκληση ή την απόρριψη της αίτησης.

Αίτηση που υποβάλλεται μετά από πραγματική απομάκρυνση θεωρείται νέα αίτηση που οδηγεί σε νέα διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.»

- 13 Το άρθρο 20 του κανονισμού Δουβλίνο III, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κίνηση της διαδικασίας» και περιλαμβάνεται στο ομότιτλο τμήμα I του επιγραφόμενου «Διαδικασίες για την αναδοχή και την εκ νέου ανάληψη» κεφαλαίου VI, ορίζει τα εξής:

«1. Η διαδικασία προσδιορισμού του υπευθύνου κράτους μέλους κινείται μόλις υποβληθεί για πρώτη φορά αίτηση διεθνούς προστασίας σε ένα κράτος μέλος.

2. Μια αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρείται υποβληθείσα από τη στιγμή κατά την οποία παραλαμβάνεται από τις αρμόδιες αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους έντυπο που υποβάλλεται από τον αιτούντα ή πρακτικό που καταρτίζεται από τις αρχές. Εάν η αίτηση δεν γίνεται εγγράφως, το διάστημα μεταξύ της δήλωσης πρόθεσης και της κατάρτισης πρακτικού θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν βραχύτερο.

[...]

5. Το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε πρώτα η αίτηση διεθνούς προστασίας είναι υποχρεωμένο, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 23, 24, 25 και 29 και έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, να αναλάβει εκ νέου τον αιτούντα ο οποίος ευρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος χωρίς τίτλο διαμονής ή έχει υποβάλει εκεί αίτηση διεθνούς προστασίας αφού ανακάλεσε την πρώτη αίτησή του κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

[...]

- 14 Το άρθρο 21 του κανονισμού αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Υποβολή αιτήματος αναδοχής», προβλέπει στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, τα εξής:

«Εάν το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, μπορεί να απευθύνει σε αυτό αίτημα περί αναδοχής του αιτούντος, το συντομότερο δυνατό και, σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή της αίτησης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 2.»

- 15 Το άρθρο 23 του ως άνω κανονισμού, με τίτλο «Υποβολή αιτήματος εκ νέου ανάληψης όταν υποβάλλεται νέα αίτηση στο αιτούν κράτος μέλος», προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν ένα κράτος μέλος στο οποίο ένα πρόσωπο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β), γ) ή δ), έχει υποβάλει νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, θεωρεί ότι είναι υπεύθυνο άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 και το άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β), γ) ή δ), μπορεί να υποβάλει στο εν λόγω κράτος μέλος αίτημα εκ νέου ανάληψης του εν λόγω προσώπου.

[...]

3. Όταν το αίτημα εκ νέου ανάληψης δεν υποβάλλεται εντός των προθεσμιών της παραγράφου 2, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας είναι το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η νέα αίτηση.»

- 16 Το άρθρο 24 του ίδιου κανονισμού επιγράφεται «Υποβολή αιτήματος εκ νέου ανάληψης όταν δεν έχει υποβληθεί νέα αίτηση στο αιτούν κράτος μέλος» και ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Όταν κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πρόσωπο το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β), γ) ή δ) διαμένει χωρίς τίτλο διαμονής και στο οποίο δεν έχει υποβληθεί νέα αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 και το άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β), γ) ή δ), δύναται να ζητήσει από το άλλο κράτος μέλος να αναλάβει εκ νέου το εν λόγω πρόσωπο.»

- 17 Το άρθρο 26 του ως άνω κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Κοινοποίηση της απόφασης μεταφοράς» και περιλαμβάνεται στο τιτλοφορούμενο «Διαδικαστικές εγγυήσεις» τμήμα IV του κεφαλαίου VI, προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Όταν το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα δέχεται την αναδοχή ή την εκ νέου ανάληψη του αιτούντος ή άλλου προσώπου όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή δ), το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα κοινοποιεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση για τη μεταφορά του προς το υπεύθυνο κράτος μέλος και, κατά περίπτωση, για την απόφαση περί μη εξέτασης της αίτησής του για διεθνή προστασία. Εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εκπροσωπείται από νομικό ή άλλο σύμβουλο, τα κράτη μέλη δύνανται να επιλέξουν να κοινοποιήσουν σε εκείνον την απόφαση και όχι στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο και, κατά περίπτωση, να ανακοινώσουν την απόφαση στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 περιλαμβάνει πληροφορίες για τα διαθέσιμα ένδικα μέσα, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αίτησης αναστολής, κατά περίπτωση, και για τις προθεσμίες προσφυγής και μεταφοράς και περιλαμβάνει, εφόσον είναι απαραίτητο, τις πληροφορίες σχετικά με τον τόπο στον οποίο, και την ημερομηνία κατά την οποία, θα πρέπει να παρουσιασθεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, εφόσον το εν λόγω πρόσωπο μεταβαίνει στο υπεύθυνο κράτος μέλος με δικά του μέσα.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που μπορούν να παράσχουν νομική συνδρομή στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο τού ανακοινώνονται μαζί με την απόφαση της παραγράφου 1, όταν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν ήδη ανακοινωθεί.

3. Όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν επικουρείται ή δεν εκπροσωπείται από νομικό ή άλλο σύμβουλο, τα κράτη μέλη το ενημερώνουν σχετικά με τα κύρια στοιχεία της απόφασης· η

ενημέρωση αυτή πάντοτε περιλαμβάνει πληροφορίες για τα διαθέσιμα ένδικα μέσα και τις προθεσμίες άσκησής τους, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.»

- 18 Το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προσφυγές» και περιλαμβάνεται επίσης στο τμήμα IV, ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Ο αιτών ή άλλο πρόσωπο όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή δ) έχει το δικαίωμα άσκησης πραγματικής προσφυγής, με τη μορφή ένδικου [βοηθήματος] ή [αίτησης] επανεξέτασης, ενώπιον δικαστηρίου, τόσο για τα πραγματικά όσο και για τα νομικά στοιχεία, κατά απόφασης μεταφοράς.»

- 19 Το άρθρο 29 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Λεπτομέρειες και προθεσμίες» και περιλαμβάνεται στο επιγραφόμενο «Μεταφορές» τμήμα VI του κεφαλαίου VI, ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Εάν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας των έξι μηνών, το υπεύθυνο κράτος μέλος απαλλάσσεται των υποχρεώσεων του αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερομένου και η ευθύνη μεταβιβάζεται τότε στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται σε ένα έτος κατ' ανώτατο όριο, εάν η μεταφορά δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί λόγω φυλάκισης του ενδιαφερομένου ή σε 18 μήνες κατ' ανώτατο όριο αν ο ενδιαφερόμενος διαφεύγει.»

Η οδηγία για τις διαδικασίες

- 20 Το κεφάλαιο II της οδηγίας για τις διαδικασίες επιγράφεται «Βασικές αρχές και εγγυήσεις» και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το άρθρο 9. Το άρθρο αυτό, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα παραμονής στο κράτος μέλος έως ότου εξετασθεί η αίτηση», ορίζει στην παράγραφο 3 τα εξής:

«Ένα κράτος μέλος δύναται να εκδώσει έναν αιτούντα σε τρίτη χώρα κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 μόνο εφόσον οι αρμόδιες αρχές έχουν πεισθεί ότι η απόφαση για την έκδοση δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ενωσιακών υποχρεώσεων του εν λόγω κράτους μέλους.»

- 21 Το άρθρο 14 της οδηγίας για τις διαδικασίες, με τίτλο «Προσωπική συνέντευξη», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Πριν από τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα η ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης σχετικά με την αίτηση διεθνούς προστασίας του με πρόσωπο αρμόδιο, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, για τη διεξαγωγή ανάλογων συνεντεύξεων. Οι προσωπικές συνεντεύξεις επί της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας διεξάγονται από το προσωπικό της αποφαινόμενης αρχής. Το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 42 παράγραφος 2 στοιχείο β).

Όταν ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών καθιστούν αδύνατη στην πράξη την έγκαιρη διεξαγωγή συνεντεύξεων επί της ουσίας κάθε αίτησης από την αποφαινόμενη αρχή, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι το προσωπικό διαφορετικής αρχής μπορεί προσωρινά να συμμετάσχει στη διενέργεια των συνεντεύξεων αυτών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το προσωπικό της εν λόγω διαφορετικής αρχής λαμβάνει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση [...]

[...]

2. Η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης μπορεί να παραλειφθεί όταν:

- α) η αποφαινόμενη αρχή δύναται να λάβει θετική απόφαση όσον αφορά το καθεστώς του πρόσφυγα βάσει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων ή
- β) η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ότι ο αιτών είναι ανίκανος ή δεν μπορεί να συμμετάσχει σε συνέντευξη, για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες, η αποφαινόμενη αρχή συμβουλευεται επαγγελματία του τομέα της υγείας για να εξακριβώσει κατά πόσον η κατάσταση λόγω της οποίας ο αιτών είναι ανίκανος ή δεν δύναται να συμμετάσχει σε συνέντευξη είναι προσωρινή ή μόνιμη.

Όταν δεν διεξάγεται προσωπική συνέντευξη σύμφωνα με το στοιχείο β) ή, ενδεχομένως, με τον εξαρτώμενο, πρέπει να καταβάλλονται εύλογες προσπάθειες ώστε να δίνεται η δυνατότητα στον αιτούντα ή στον εξαρτώμενο να υποβάλλουν συμπληρωματικά στοιχεία.

3. Η έλλειψη προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λαμβάνει απόφαση επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

4. Η έλλειψη προσωπικής συνέντευξης δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο β) δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση της αποφαινόμενης αρχής.

5. Ανεξάρτητα από το άρθρο 28 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη, όταν αποφασίζουν επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας, μπορούν να λάβουν υπόψη το γεγονός ότι ο αιτών δεν παρουσιάστηκε για την προσωπική συνέντευξη, εκτός εάν είχε σοβαρούς λόγους να απουσιάσει.»

22 Το άρθρο 15 της οδηγίας αυτής, το οποίο τιτλοφορείται «Προϋποθέσεις της προσωπικής συνέντευξης», ορίζει τα εξής:

«1. Η προσωπική συνέντευξη κατά κανόνα γίνεται χωρίς την παρουσία μελών της οικογένειας, εκτός εάν η αποφαινόμενη αρχή κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη προκειμένου να διενεργηθεί η δέουσα εξέταση.

2. Η προσωπική συνέντευξη πρέπει να διεξάγεται υπό συνθήκες που να εξασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι προσωπικές συνεντεύξεις διεξάγονται σε συνθήκες που επιτρέπουν στους αιτούντες να εκθέσουν διεξοδικά τους λόγους των αιτήσεών τους. Για αυτό το σκοπό, τα κράτη μέλη:

- α) μεριμνούν ώστε το πρόσωπο που διεξάγει τη συνέντευξη να διαθέτει τα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές και γενικές συνθήκες που περιβάλλουν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής καταγωγής, του φύλου, του γενετήσιου προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου ή της ευαισθησίας του αιτούντος·
- β) οσάκις είναι εφικτό, προβλέπουν ότι η συνέντευξη με τον αιτούντα διεξάγεται από πρόσωπο του ίδιου φύλου, εφόσον το ζητήσει ο αιτών, εκτός εάν η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ευλόγως ότι η εν λόγω αίτηση βασίζεται σε λόγους που δεν συνδέονται με τη δυσκολία του αιτούντος να παρουσιάσει τους λόγους της αίτησής του κατά τρόπο περιεκτικό·

- γ) επιλέγουν διερμηνέα δυνάμενο να εξασφαλίσει τη δέουσα επικοινωνία μεταξύ του αιτούντος και του προσώπου που διεξάγει τη συνέντευξη. Η επικοινωνία διενεργείται στη γλώσσα που προτιμά ο αιτών εκτός εάν υπάρχει άλλη γλώσσα την οποία κατανοεί και στην οποία είναι σε θέση να επικοινωνήσει με σαφήνεια. Οσάκις είναι εφικτό, τα κράτη μέλη παρέχουν διερμηνέα του ίδιου φύλου εφόσον το ζητήσει ο αιτών εκτός εάν η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ευλόγως ότι η εν λόγω αίτηση βασίζεται σε λόγους που δεν συνδέονται με τη δυσκολία του αιτούντος να παρουσιάσει τους λόγους της αίτησής του κατά τρόπο περιεκτικό·
- δ) μεριμνούν ώστε το πρόσωπο που διεξάγει τη συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας να μη φοράει στρατιωτική στολή ή στολή των δυνάμεων επιβολής του νόμου·
- ε) μεριμνούν ώστε οι συνεντεύξεις με ανηλίκους να διεξάγονται με τρόπο κατάλληλο για παιδιά.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν κανόνες όσον αφορά την παρουσία τρίτων στην προσωπική συνέντευξη.»
- 23 Το κεφάλαιο III της εν λόγω οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Διαδικασίες σε πρώτο βαθμό», περιλαμβάνει τα άρθρα 31 έως 43.
- 24 Το άρθρο 33 της οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων», ορίζει στην παράγραφο 2 τα ακόλουθα:
- «Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση για διεθνή προστασία ως απαράδεκτη μόνο εάν:
- α) η διεθνής προστασία έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος·
- [...]».
- 25 Το άρθρο 34 της οδηγίας για τις διαδικασίες, το οποίο επιγράφεται «Ειδικοί κανόνες σχετικά με τη συνέντευξη για το παραδεκτό της αίτησης», προβλέπει στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, τα εξής:
- «Πριν από τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή για το παραδεκτό αίτησης διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους αιτούντες να εκθέσουν τις απόψεις τους σχετικά με την εφαρμογή των λόγων που προβλέπει το άρθρο 33 στην περίπτωση τους. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε προσωπική συνέντευξη σχετικά με το παραδεκτό της αίτησης. Τα κράτη μέλη δύνανται κατ' εξαίρεση να μην εφαρμόσουν την παρούσα διάταξη μόνο σύμφωνα με το άρθρο 42 σε περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων.»

Ο κανονισμός Eurodac

- 26 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού Eurodac προβλέπει τα εξής:
- «Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:
- [...]
- β) “κράτος μέλος προέλευσης”:
- [...]

iii) σε σχέση με πρόσωπο που καλύπτεται από το άρθρο 17 παράγραφος 1, το κράτος μέλος το οποίο διαβιβάζει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο κεντρικό σύστημα και λαμβάνει τα αποτελέσματα της αντιπαραβολής,

[...]».

27 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Το Eurodac αποτελείται από:

α) ηλεκτρονική κεντρική βάση δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων (“κεντρικό σύστημα”) [...]

[...]».

28 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα ακόλουθα:

«Κάθε κράτος μέλος, προκειμένου να ελέγξει εάν ένας υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις που διαμένει παράνομα στο έδαφός του έχει ήδη υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, μπορεί να διαβιβάζει στο κεντρικό σύστημα δεδομένα δακτυλικών αποτυπωμάτων τα οποία ενδεχομένως έχει λάβει από υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα, ηλικίας τουλάχιστον 14 ετών, καθώς και τον αριθμό μητρώου που χρησιμοποιήθηκε από το εν λόγω κράτος μέλος.

Κατά γενικό κανόνα, θεωρείται ότι υπάρχουν λόγοι να ελεγχθεί εάν ένας υπήκοος τρίτης χώρας ή ο άπατρις έχει προηγουμένως υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος όταν:

α) ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο άπατρις δηλώνει ότι έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας αλλά δεν αναφέρει το κράτος μέλος στο οποίο υπέβαλε την αίτηση,

β) ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο άπατρις δεν ζητεί διεθνή προστασία αλλά αρνείται να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του ισχυριζόμενος ότι διατρέχει κίνδυνο ή

γ) ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο άπατρις προσπαθεί να αποτρέψει την απομάκρυνσή του με άλλα μέσα, αρνούμενος να συνεργασθεί για να διαπιστωθεί η ταυτότητά του, ιδίως μη δείχνοντας έγγραφα ταυτότητας ή προσκομίζοντας πλαστά έγγραφα ταυτότητας.»

29 Το άρθρο 29 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Δικαιώματα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα», ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο που καλύπτεται από [...] το άρθρο 17 παράγραφος 1 ενημερώνεται από το κράτος μέλος προέλευσης γραπτώς και, κατά περίπτωση, προφορικώς, σε γλώσσα την οποία ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί, σχετικά με:

[...]

β) όσον αφορά τον σκοπό για τον οποίο θα γίνει επεξεργασία δεδομένων του στο Eurodac, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των στόχων του [κανονισμού Δουβλίνο III], σύμφωνα με το άρθρο 4 αυτού, και εξήγησης με κατανοητό τρόπο και σε σαφή και απλή γλώσσα, του γεγονότος ότι μπορεί να υπάρξει πρόσβαση από πλευράς κρατών μελών και Ευρωπόλ στο Eurodac με σκοπό την επιβολή του νόμου,

[...]

2. [...]

Σε σχέση με πρόσωπο καλυπτόμενο από το άρθρο 17 παράγραφος 1, οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πληροφορίες παρέχονται το αργότερο όταν τα δεδομένα που αφορούν το εν λόγω πρόσωπο διαβιβάζονται στο κεντρικό σύστημα. Η υποχρέωση αυτή δεν τυγχάνει εφαρμογής όταν η παροχή των πληροφοριών είναι αδύνατη ή θα απαιτούσε δυσανάλογη προσπάθεια.

[...]

3. Σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 2 του [κανονισμού Δουβλίνου III] συντάσσεται κοινό φυλλάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.

Το φυλλάδιο είναι σαφές και απλό και σε γλώσσα την οποία το οικείο πρόσωπο κατανοεί ή την οποία τεκμαίρεται ευλόγως ότι κατανοεί.

Το φυλλάδιο καταρτίζεται κατά τρόπο που επιτρέπει στα κράτη μέλη να το συμπληρώνουν με πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν επίσης τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων, τη δυνατότητα συνδρομής από τις εθνικές εποπτικές αρχές, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας με τον υπεύθυνο της επεξεργασίας και τις εθνικές εποπτικές αρχές.

[...]»

30 Το άρθρο 37 του κανονισμού Eurodac φέρει τον τίτλο «Ευθύνη» και ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο ή κράτος μέλος που υπέστη ζημία, ως αποτέλεσμα παράνομης επεξεργασίας ή οποιασδήποτε πράξης που δεν συμβιβάζεται με τον παρόντα κανονισμό, δικαιούται να λαμβάνει αποζημίωση από το κράτος μέλος το οποίο είναι υπεύθυνο για τη ζημία που υπέστη. Αυτό το κράτος μέλος απαλλάσσεται, πλήρως ή εν μέρει, από την ευθύνη αυτή, εάν αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για το ζημιολόγο γεγονός.»

[...]

3. Οι απαιτήσεις αποζημίωσης κατά κράτους μέλους για τις ζημίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, διέπονται από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου του κράτους μέλους κατά του οποίου προβάλλονται.»

Ο κανονισμός 1560/2003

- 31 Το άρθρο 16α του κανονισμού 1560/2003, όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 118/2014 της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 39, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1560/2003), φέρει τον τίτλο «Ενημερωτικά φυλλάδια για αιτούντες διεθνή προστασία» και ορίζει τα εξής:

«1. Ένα κοινό φυλλάδιο για την ενημέρωση όλων των αιτούντων διεθνή προστασία σχετικά με τις διατάξεις του [κανονισμού Δουβλίνο III] και σχετικά με την εφαρμογή του [κανονισμού Eurodac] προβλέπεται στο παράρτημα Χ.

[...]

4. Πληροφορίες για υπηκόους τρίτων χωρών ή απάτριδες που διαμένουν παράνομα στο έδαφος κράτους μέλους, προβλέπονται στο παράρτημα XIII.»

- 32 Όπως προβλέπει το εν λόγω άρθρο 16α, παράγραφος 1, το παράρτημα Χ του κανονισμού 1560/2003 περιέχει υπόδειγμα του κοινού φυλλαδίου που μνημονεύεται στο άρθρο 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού Δουβλίνο III και στο άρθρο 29, παράγραφος 3, του κανονισμού Eurodac (στο εξής: κοινό φυλλάδιο). Το μέρος Α του παραρτήματος αυτού, με τίτλο «Πληροφορίες σχετικά με τον κανονισμό του Δουβλίνου για τους αιτούντες διεθνή προστασία δυνάμει του άρθρου 4 του [κανονισμού Δουβλίνο III]», περιέχει ορισμένες εξηγήσεις σχετικά με τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους και την πρακτική εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού καθώς και του κανονισμού Eurodac, περιέχει δε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του ενδιαφερόμενου προσώπου, καθώς και διάφορες συστάσεις και ερωτήσεις που απευθύνονται σε αυτό και αποσκοπούν στην ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας. Στο τελικό μέρος του εν λόγω μέρους Α περιλαμβάνεται ένα πλαίσιο και η σχετική υποσημείωση, που έχουν ως εξής:

«Αν θεωρήσουμε ότι μια άλλη χώρα θα μπορούσε να είναι υπεύθυνη για την εξέταση της αίτησής σας, θα λάβετε λεπτομερέστερες πληροφορίες για τη διαδικασία αυτή και για τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζονται τα δικαιώματά σας ⁽¹⁾.

[...]

⁽¹⁾ Οι πληροφορίες αυτές προβλέπονται στο μέρος Β του παρόντος παραρτήματος.»

- 33 Το μέρος Β του εν λόγω παραρτήματος φέρει τον τίτλο «Η διαδικασία του Δουβλίνου – Πληροφορίες για τους αιτούντες διεθνή προστασία βάσει της διαδικασίας του Δουβλίνου, δυνάμει του άρθρου 4 του [κανονισμού Δουβλίνο III]» και περιέχει το υπόδειγμα κοινού φυλλαδίου που πρέπει να δίδεται στο οικείο πρόσωπο όταν οι αρμόδιες εθνικές αρχές έχουν λόγους να πιστεύουν ότι άλλο κράτος μέλος θα μπορούσε να είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Παρέχει ειδικότερες εξηγήσεις σχετικά με τη διαδικασία που εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή όπως επίσης και πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του οικείου προσώπου και διάφορες συστάσεις και ερωτήσεις για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας. Στο σώμα του ως άνω μέρους Β αναγράφεται η ακόλουθη ένδειξη, συνοδευόμενη από σημείωση:

« – πραγματοποιήθηκε λήψη των δακτυλικών σας αποτυπωμάτων σε [άλλο κράτος μέλος] [και αποθηκεύτηκαν στην ευρωπαϊκή βάση δεδομένων που ονομάζεται Eurodac ⁽¹⁾],

[...]

(¹) Περισσότερες πληροφορίες για το Eurodac παρέχονται στο μέρος Α, στο τμήμα “Γιατί μου ζητείται να υποβληθώ στη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων;”»

- 34 Το παράρτημα XIII του κανονισμού 1560/2003 περιέχει το υπόδειγμα σχετικά με τις «Πληροφορίες για τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους απάτριδες που διαμένουν παράνομα σε κράτος μέλος, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 3, του [κανονισμού Eurodac]». Το παράρτημα αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ενδείξεις και υποσημείωση:

«Εάν διαμένετε παράνομα σε [κράτος μέλος] [...], οι αρχές έχουν το δικαίωμα να λάβουν τα δακτυλικά σας αποτυπώματα και να τα διαβιβάσουν στη βάση δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων που ονομάζεται “Eurodac”. Αυτό χρησιμεύει για να διαπιστωθεί εάν έχετε υποβάλει προηγουμένως αίτηση ασύλου. Τα δακτυλικά σας αποτυπώματα δεν θα αποθηκευτούν στη βάση δεδομένων Eurodac, αλλά εάν έχετε υποβάλει προηγουμένως αίτηση ασύλου σε [άλλο κράτος μέλος], μπορεί να σταλείτε πίσω [στο κράτος αυτό].

[...]

Εάν οι αρχές μας θεωρήσουν ότι μπορεί να έχετε υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασία σε [άλλο κράτος μέλος το οποίο] θα μπορούσε να είναι υπεύθυν[ο] για την εξέταση της αίτησής σας, θα λάβετε λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία που έπεται και για τον τρόπο που επηρεάζει εσάς και τα δικαιώματά σας (²).

[...]

(²) Οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι αυτές που προβλέπονται στο μέρος Β του παραρτήματος Χ.»

Οι διαφορές των κυρίων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα

Υπόθεση C-228/21

- 35 Ο CZA υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ιταλία. Κατόπιν ελέγχου, η Ιταλική Δημοκρατία υπέβαλε στη Δημοκρατία της Σλοβενίας, κράτος μέλος στο οποίο ο CZA είχε προηγουμένως υποβάλει πρώτη αίτηση διεθνούς προστασίας, αίτημα εκ νέου ανάληψης δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Δουβλίνο III, το οποίο έγινε δεκτό στις 16 Απριλίου 2018.
- 36 Ο CZA προσέβαλε την απόφαση μεταφοράς του ενώπιον του Tribunale di Catanzaro (πρωτοδικείου Catanzaro, Ιταλία), το οποίο ακύρωσε την απόφαση αυτή με την αιτιολογία ότι δεν είχε τηρηθεί η υποχρέωση ενημέρωσης του άρθρου 4 του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 37 Το Υπουργείο Εσωτερικών άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Corte di Cassazione (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Ιταλία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου στην υπόθεση C-228/21, επικαλούμενο εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 4 του κανονισμού Δουβλίνο III.

- 38 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Corte di Cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει το άρθρο 4 του [κανονισμού Δουβλίνο III] την έννοια ότι, στο πλαίσιο της προσφυγής που ασκείται δυνάμει του άρθρου 27 [του εν λόγω] κανονισμού κατά απόφασης μεταφοράς που έλαβε κράτος μέλος σύμφωνα με τον μηχανισμό του άρθρου 26 [του ίδιου] κανονισμού και με βάση την υποχρέωση εκ νέου ανάληψης περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού, μπορεί να προβληθεί ως αιτίαση απλώς και μόνον η μη παροχή, εκ μέρους του κράτους που έλαβε την απόφαση μεταφοράς, του κοινού φυλλαδίου που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού [Δουβλίνο III];
- 2) Έχει το άρθρο 27 του κανονισμού [Δουβλίνο III], σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 18 και την αιτιολογική σκέψη 19, καθώς και με το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού, την έννοια ότι η πραγματική προσφυγή, σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4 [του εν λόγω κανονισμού], επιβάλλει στο εθνικό δικαστήριο την υποχρέωση να εκδώσει απόφαση με την οποία ακυρώνει την απόφαση μεταφοράς;
- 3) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο δεύτερο ερώτημα, έχει το άρθρο 27 του κανονισμού [Δουβλίνο III], σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 18 και την αιτιολογική σκέψη 19, καθώς και με το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού, την έννοια ότι η πραγματική προσφυγή, σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4, επιβάλλει στο εθνικό δικαστήριο την υποχρέωση να ελέγξει την επίδραση της εν λόγω παράβασης υπό το πρίσμα των περιστάσεων που επικαλείται ο προσφεύγων και καθιστά δυνατή την επικύρωση της απόφασης μεταφοράς, εφόσον δεν προκύπτουν λόγοι για την έκδοση απόφασης μεταφοράς με διαφορετικό περιεχόμενο;»

Υπόθεση C-254/21

- 39 Ο DG, ο οποίος δηλώνει Αφγανός υπήκοος, υπέβαλε στη Σουηδία αίτηση διεθνούς προστασίας η οποία απορρίφθηκε με απόφαση μη δυνάμενη να προσβληθεί.
- 40 Εν τω μεταξύ, ο DG μετέβη στην Ιταλία, όπου υπέβαλε δεύτερη αίτηση διεθνούς προστασίας. Η Ιταλική Δημοκρατία, κατόπιν ελέγχου στη βάση δεδομένων Eurodac, υπέβαλε στο Βασίλειο της Σουηδίας αίτημα εκ νέου ανάληψης δυνάμει του άρθρου 18, στοιχείο δ', του κανονισμού Δουβλίνο III, το οποίο το τελευταίο αυτό κράτος μέλος αποδέχθηκε, με αποτέλεσμα να εκδοθεί, από την Ιταλική Δημοκρατία, απόφαση μεταφοράς.
- 41 Ο DG προσέβαλε την εν λόγω απόφαση μεταφοράς ενώπιον του Tribunale di Roma (πρωτοδικείου Ρώμης, Ιταλία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου στην υπόθεση C-254/21, λόγω παράβασης του άρθρου 4 του Χάρτη και του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 42 Κατά τον DG, το Βασίλειο της Σουηδίας απέρριψε την αίτηση διεθνούς προστασίας χωρίς να αξιολογήσει το ότι στο Αφγανιστάν επικρατεί κατάσταση που χαρακτηρίζεται γενικώς από την αδιάκριτη άσκηση βίας. Η απόφαση μεταφοράς που εξέδωσε η Ιταλική Δημοκρατία παραβιάζει το άρθρο 4 του Χάρτη λόγω του κινδύνου «έμμεσης επαναπροώθησης» στον οποίο εκτίθεται ο DG εξαιτίας της απόφασης αυτής, καθόσον ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να τον επαναπροωθήσει το Βασίλειο της Σουηδίας στο Αφγανιστάν, τρίτη χώρα στην οποία θα ήταν

εκτεθειμένος σε κίνδυνο απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης. Κατά συνέπεια, ο DG ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να κρίνει ότι η Ιταλική Δημοκρατία είναι υπεύθυνη για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας του κατ' εφαρμογήν του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.

- 43 Το Υπουργείο Εσωτερικών αμφισβητεί τη βασιμότητα του εν λόγω αιτήματος. Η αίτηση διεθνούς προστασίας εξετάζεται από ένα μόνον κράτος μέλος, εν προκειμένω το Βασίλειο της Σουηδίας. Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III περιορίζεται σε περιπτώσεις που αφορούν την οικογενειακή επανένωση ή δικαιολογούνται από ανθρωπιστικούς λόγους ή λόγους συμπόνιας.
- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale di Roma (πρωτοδικείο Ρώμης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Επιβάλλει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 47 του [Χάρτη] τη διαπίστωση ότι τα άρθρα 4 και 19 του Χάρτη παρέχουν, υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης της κύριας δίκης, προστασία και έναντι του κινδύνου έμμεσης επαναπροώθησης κατόπιν μεταφοράς σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο δεν παρουσιάζει συστημικές ελλείψεις κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, του [κανονισμού Δουβλίνο III] (ελλείψει άλλων υπεύθυνων κρατών μελών βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III και IV) και το οποίο έχει ήδη εξετάσει και απορρίψει την πρώτη αίτηση διεθνούς προστασίας;
- 2) Πρέπει το δικαστήριο του κράτους μέλους στο οποίο υποβλήθηκε η δεύτερη αίτηση διεθνούς προστασίας και το οποίο έχει επιληφθεί προσφυγής δυνάμει του άρθρου 27 του [κανονισμού Δουβλίνο III] –και ως εκ τούτου είναι αρμόδιο να εκτιμήσει τη μεταφορά στο εσωτερικό της Ένωσης, αλλά όχι να αποφανθεί επί της αίτησης προστασίας– να κρίνει ότι υφίσταται κίνδυνος έμμεσης επαναπροώθησης σε τρίτη χώρα, όταν το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η πρώτη αίτηση διεθνούς προστασίας έχει εκτιμήσει διαφορετικά την έννοια της “εγχώριας προστασίας” όπως αυτή νοείται στο άρθρο 8 της [οδηγίας 2011/95];
- 3) Συνάδει η εκτίμηση του κινδύνου έμμεσης επαναπροώθησης, κατόπιν της διαφορετικής ερμηνείας της ανάγκης “εγχώριας προστασίας” μεταξύ δύο κρατών μελών, με το άρθρο 3, παράγραφος 1, [...] του [κανονισμού Δουβλίνο III], καθώς και με τη γενική απαγόρευση που επιβάλλεται στους υπηκόους τρίτης χώρας να επιλέγουν [το κράτος μέλος] της Ένωσης [στο οποίο] υποβάλλουν την αίτηση διεθνούς προστασίας;
- 4) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στα προηγούμενα ερωτήματα:
- α) Καθιστά η εκτίμηση της ύπαρξης του κινδύνου έμμεσης επαναπροώθησης, στην οποία προέβησαν τα δικαστήρια του κράτους στο οποίο ο αιτών υπέβαλε τη δεύτερη αίτηση διεθνούς προστασίας μετά την απόρριψη της πρώτης αίτησης, υποχρεωτική την εφαρμογή της ρήτρας του άρθρου 17, παράγραφος 1, η οποία στον [κανονισμό Δουβλίνο III] ορίζεται ως “ρήτρα διακριτικής ευχέρειας”;
- β) Ποια είναι τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόσει το δικαστήριο που επιλαμβάνεται της υπόθεσης δυνάμει του άρθρου 27 του [κανονισμού Δουβλίνο III], προκειμένου να μπορέσει να εκτιμήσει τον κίνδυνο έμμεσης επαναπροώθησης, πέραν των κριτηρίων που καθορίζονται στο κεφάλαια III και IV, λαμβανομένου υπόψη ότι ο εν λόγω κίνδυνος έχει ήδη αποκλειστεί από το κράτος που εξέτασε την πρώτη αίτηση διεθνούς προστασίας;»

Υπόθεση C-297/21

- 45 Ο ΧΧΧ.ΧΧ, ο οποίος δηλώνει Αφγανός υπήκοος, υπέβαλε στη Γερμανία αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία απορρίφθηκε με απόφαση μη δυνάμενη να προσβληθεί, κατόπιν δε αυτού ελήφθη εις βάρος του μέτρο απομάκρυνσης που κατέστη απρόσβλητο.
- 46 Εν τω μεταξύ, ο ΧΧΧ.ΧΧ μετέβη στην Ιταλία, όπου υπέβαλε δεύτερη αίτηση διεθνούς προστασίας. Η Ιταλική Δημοκρατία, κατόπιν ελέγχου στη βάση δεδομένων Eurodac, υπέβαλε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αίτημα εκ νέου ανάληψης δυνάμει του άρθρου 18, στοιχείο δ', του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, το οποίο το τελευταίο αυτό κράτος μέλος αποδέχθηκε, με αποτέλεσμα να εκδοθεί, από την Ιταλική Δημοκρατία, απόφαση μεταφοράς.
- 47 Ο ΧΧΧ.ΧΧ προσέβαλε την εν λόγω απόφαση μεταφοράς ενώπιον του Tribunale di Firenze (πρωτοδικείου Φλωρεντίας, Ιταλία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου στην υπόθεση C-297/21, λόγω παράβασης του άρθρου 4 του Χάρτη καθώς και του άρθρου 3, παράγραφος 2, και του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.
- 48 Κατά τον ΧΧΧ.ΧΧ, η Ιταλική Δημοκρατία απέρριψε την αίτησή του χωρίς να αξιολογήσει το ότι στο Αφγανιστάν επικρατεί κατάσταση που χαρακτηρίζεται γενικώς από την αδιάκριτη άσκηση βίας. Η εν λόγω απόφαση μεταφοράς παραβιάζει το άρθρο 4 του Χάρτη λόγω του κινδύνου «έμμεσης επαναπροώθησης» στον οποίο εκτίθεται ο ΧΧΧ.ΧΧ εξαιτίας της απόφασης αυτής, καθόσον ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να τον επαναπροωθήσει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στο Αφγανιστάν. Κατά συνέπεια, ο ΧΧΧ.ΧΧ ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση μεταφοράς του και να εφαρμόσει έναντι αυτού το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.
- 49 Το Υπουργείο Εσωτερικών αμφισβητεί τη βασιμότητα του εν λόγω αιτήματος. Η αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να εξεταστεί από ένα μόνον κράτος μέλος, εν προκειμένω την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Αντικείμενο της διαδικασίας που κινείται με προσφυγή κατά απόφασης μεταφοράς εκδοθείσας δυνάμει του άρθρου 18 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ δεν είναι η εκ νέου εκτίμηση του κινδύνου που συνδέεται με ενδεχόμενη «επαναπροώθηση» προς τη χώρα καταγωγής, αλλά η εκτίμηση της νομιμότητας της απόφασης μεταφοράς στη Γερμανία, υπό τη διευκρίνιση ότι το εν λόγω κράτος μέλος υποχρεούται να τηρήσει την απόλυτη απαγόρευση επιστροφής του ΧΧΧ.ΧΧ σε τρίτη χώρα στην οποία θα μπορούσε να υποβληθεί σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.
- 50 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale di Firenze (πρωτοδικείο Φλωρεντίας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει το άρθρο 17, παράγραφος 1, του [κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ], υπό το πρίσμα των άρθρων 19 και 47 του [Χάρτη] και του άρθρου 27 του [κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ], την έννοια ότι δικαστήριο κράτους μέλους, το οποίο έχει επιληφθεί προσφυγής κατά απόφασης [του Υπουργείου Εσωτερικών], δύναται να κρίνει ως υπεύθυνο το κράτος μέλος το οποίο οφείλει να εκτελέσει τη μεταφορά βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', [του ως άνω κανονισμού] εφόσον διαπιστώσει την ύπαρξη κινδύνου παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης εκ μέρους του υπεύθυνου κράτους μέλους, συνεπεία της επιστροφής του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, όπου ο αιτών θα εκτεθεί σε κίνδυνο ζωής ή θα υποστεί απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση;

- 2) Επικουρικώς, έχει το άρθρο 3, παράγραφος 2, του [κανονισμού Δουβλίνο III], υπό το πρίσμα των άρθρων 19 και 47 του [Χάρτη] και του άρθρου 27 του [κανονισμού Δουβλίνο III], την έννοια ότι παρέχει στο δικαστήριο κράτους μέλους τη δυνατότητα να κρίνει ως υπεύθυνο το κράτος μέλος το οποίο οφείλει να εκτελέσει τη μεταφορά βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού, εφόσον διαπιστώνεται:
- α) ότι υφίσταται κίνδυνος παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης εκ μέρους του υπεύθυνου κράτους μέλους, συνεπεία της επιστροφής του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, όπου ο αιτών θα εκτεθεί σε κίνδυνο ζωής ή θα υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση·
 - β) αδυναμία πραγματοποίησης της μεταφοράς προς άλλο κράτος που έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με τα κριτήρια του κεφαλαίου III του [κανονισμού Δουβλίνο III];»

Υπόθεση C-315/21

- 51 Ο ΡΡ, γεννηθείς στο Πακιστάν, υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στη Γερμανία.
- 52 Ο ΡΡ μετέβη στην Ιταλία, όπου υπέβαλε δεύτερη αίτηση διεθνούς προστασίας. Η Ιταλική Δημοκρατία, κατόπιν ελέγχου στη βάση δεδομένων Eurodac, υπέβαλε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αίτημα εκ νέου ανάληψης δυνάμει του άρθρου 18, στοιχείο β', του κανονισμού Δουβλίνο III, το οποίο το τελευταίο αυτό κράτος μέλος αποδέχθηκε, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του ίδιου κανονισμού, με αποτέλεσμα να εκδοθεί, από την Ιταλική Δημοκρατία, απόφαση μεταφοράς.
- 53 Ο ΡΡ ζήτησε την ακύρωση της εν λόγω απόφασης μεταφοράς ενώπιον του Tribunale di Milano (πρωτοδικείου Μιλάνου, Ιταλία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου στην υπόθεση C-315/21, αφενός, λόγω προσβολής του δικαιώματός του ενημέρωσης, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III, και, αφετέρου, λόγω του ότι η απόφαση αυτή τον υποβάλλει παράνομα στον κίνδυνο «έμμεσης επαναπροώθησης» από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στο Πακιστάν.
- 54 Το Υπουργείο Εσωτερικών αμφισβητεί τη βασιμότητα των εν λόγω ισχυρισμών. Πρώτον, προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία ότι είχε πραγματοποιηθεί η προσωπική συνέντευξη που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III και, δεύτερον, προβάλλει ότι από τη νομολογία του Corte suprema di cassazione (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο στην εν λόγω υπόθεση δεν είναι αρμόδιο να εξετάσει τυπικές πλημμέλειες σχετικά με τη μη τήρηση του κανονισμού Δουβλίνο III ούτε να εξετάσει επί της ουσίας την κατάσταση του ΡΡ, καθόσον εναπόκειται στο κράτος μέλος που έχει ήδη κριθεί ως υπεύθυνο, ήτοι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, να προβεί στην εξέταση αυτή. Επιπλέον, η μη τήρηση του άρθρου 4 του κανονισμού Δουβλίνο III δεν αρκεί για να καταστεί ανίσχυρη η απόφαση μεταφοράς του ΡΡ, ελλείψει συγκεκριμένης προσβολής των δικαιωμάτων του.
- 55 Όσον αφορά τον κίνδυνο «έμμεσης επαναπροώθησης», το Υπουργείο Εσωτερικών υποστηρίζει ότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III, κατά το οποίο το υπεύθυνο κράτος μέλος πρέπει να εξασφαλίζει ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει ή είχε τη δυνατότητα πραγματικής προσφυγής, πρέπει να θεωρείται ότι τηρείται σε όλα τα κράτη μέλη, στον βαθμό που η υποχρέωση αυτή απορρέει από κανονισμό της Ένωσης, πράξη άμεσης εφαρμογής. Ομοίως, διασφαλίζεται η γενική αρχή της μη επαναπροώθησης, η οποία κατοχυρώνεται στη Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων, η οποία υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)], τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 1954 και κυρώθηκε από όλα τα κράτη μέλη. Επομένως,

λαμβανομένης υπόψη της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που πρέπει να διέπει τις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών, τα δικαστήρια κράτους μέλους δεν μπορούν να ελέγξουν αν διασφαλίζεται η δυνατότητα προσφυγής κατά της απόρριψης αίτησης διεθνούς προστασίας εντός άλλου κράτους μέλους, το οποίο έχει οριστεί ως το υπεύθυνο κράτος μέλος.

56 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale di Milano (πρωτοδικείο Μιλάνου) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Έχουν τα άρθρα 4 και 5 του [κανονισμού Δουβλίνο III] την έννοια ότι η παράβασή τους καθιστά, αφ' εαυτής, παράνομη την προσβαλλόμενη απόφαση βάσει του άρθρου 27 του εν λόγω κανονισμού, ανεξαρτήτως των συγκεκριμένων συνεπειών της ανωτέρω παράβασης επί του περιεχομένου της απόφασης και επί του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους;
- 2) Έχει το άρθρο 27 του [κανονισμού Δουβλίνο III], σε συνδυασμό με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', ή με το άρθρο 18, παράγραφος [1], στοιχεία β' έως δ', και με το άρθρο 20, παράγραφος 5, του κανονισμού Δουβλίνο III, την έννοια ότι καθορίζει διαφορετικά μεταξύ τους αντικείμενα προσφυγής, διαφορετικούς ισχυρισμούς που πρέπει να προβληθούν στο πλαίσιο εκδίκασης προσφυγής, καθώς και διαφορετικές πτυχές της παράβασης των υποχρεώσεων ενημέρωσης και διεξαγωγής προσωπικής συνέντευξης κατά την έννοια των άρθρων 4 και 5 του [εν λόγω] κανονισμού;
- 3) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο [δεύτερο] προδικαστικό ερώτημα, έχουν τα άρθρα 4 και 5 του [κανονισμού Δουβλίνο III] την έννοια ότι οι προβλεπόμενες σε αυτά εγγυήσεις ενημέρωσης υφίστανται μόνον στην περίπτωση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', και όχι στο πλαίσιο της διαδικασίας εκ νέου ανάληψης ή έχουν την έννοια ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, οι υποχρεώσεις ενημέρωσης έχουν εφαρμογή τουλάχιστον όσον αφορά την παύση της ευθύνης, περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 19 [του εν λόγω κανονισμού], ή όσον αφορά τις συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 4 του [Χάρτη], περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 3, παράγραφος 2;
- 4) Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 2, [του κανονισμού Δουβλίνο III] την έννοια ότι στις “συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου” εμπίπτουν και οι ενδεχόμενες συνέπειες των τελεσίδικων αποφάσεων του δικαστηρίου του κράτους μέλους που προβαίνει στην εκ νέου ανάληψη, με τις οποίες απορρίπτεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, όταν το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υπόθεσης δυνάμει του άρθρου 27 του ίδιου κανονισμού εκτιμά ότι υφίσταται πραγματικός κίνδυνος για τον αιτούντα να υποστεί απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση σε περίπτωση επιστροφής από το εν λόγω κράτος μέλος στη χώρα καταγωγής, λαμβανομένης υπόψη και της γενικευμένης ένοπλης σύρραξης, κατά την έννοια του άρθρου 15, στοιχείο γ', της [οδηγίας 2011/95], που το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι υφίσταται;»

Υπόθεση C-328/21

57 Ο GE, ιρακινής καταγωγής, υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στη Φινλανδία.

- 58 Μετέβη στη συνέχεια στην Ιταλία όπου διαπιστώθηκε η παράνομη διαμονή του. Η Ιταλική Δημοκρατία, κατόπιν ελέγχου στη βάση δεδομένων Eurodac, υπέβαλε στη Δημοκρατία της Φινλανδίας αίτημα εκ νέου ανάληψης δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Δουβλίνο III, το οποίο το τελευταίο αυτό κράτος μέλος αποδέχθηκε, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του ίδιου κανονισμού, με αποτέλεσμα να εκδοθεί από την Ιταλική Δημοκρατία απόφαση μεταφοράς.
- 59 Ο ΓΕ προσέβαλε την απόφαση αυτή ενώπιον του Tribunale di Trieste (πρωτοδικείου Τεργέστης, Ιταλία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου στην υπόθεση C-328/21. Προς στήριξη της προσφυγής του, προβάλλει ότι η εν λόγω απόφαση μεταφοράς παραβιάζει το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III, την αρχή της μη επαναπροώθησης, το άρθρο 17 του κανονισμού Eurodac, το άρθρο 20 του κανονισμού Δουβλίνο III καθώς και τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπονται στο άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac και στο άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 60 Το Υπουργείο Εσωτερικών αμφισβητεί τη βασιμότητα των εν λόγω ισχυρισμών.
- 61 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale di Trieste (πρωτοδικείο Τεργέστης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Ποιες είναι οι έννομες συνέπειες που επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τις αποφάσεις μεταφοράς λόγω εκ νέου ανάληψης, περί της οποίας γίνεται λόγος [στις διατάξεις του κεφαλαίου] VI, τμήμα III, του [κανονισμού Δουβλίνο III], όταν το κράτος παρέλειψε να παράσχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 4 του ίδιου κανονισμού και στο άρθρο 29 του [κανονισμού Eurodac];
- 2) Ειδικότερα, σε περίπτωση άσκησης πλήρους και αποτελεσματικής προσφυγής κατά της απόφασης μεταφοράς:
- α) Έχει το άρθρο 27 του [κανονισμού Δουβλίνο III]:
- την έννοια ότι η μη παροχή του κοινού φυλλαδίου που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού αυτού σε πρόσωπο το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 23, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού συνεπάγεται αφ' εαυτής μη θεραπεύσιμη ακυρότητα της απόφασης μεταφοράς (ενδεχομένως δε, και την ευθύνη για την έκδοση απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του κράτους μέλους στο οποίο το πρόσωπο υπέβαλε τη νέα αίτηση)
 - ή, μήπως, έχει την έννοια ότι ο αιτών πρέπει να αποδείξει στο πλαίσιο δίκης ότι, εάν του είχε παρασχεθεί το φυλλάδιο, η έκβαση της διαδικασίας θα ήταν διαφορετική;
- β) Έχει το άρθρο 27 του [κανονισμού Δουβλίνο III]:
- την έννοια ότι η μη παροχή του κοινού φυλλαδίου που προβλέπεται στο άρθρο 29 του [κανονισμού Eurodac] σε πρόσωπο το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 24, παράγραφος 1, του [κανονισμού Δουβλίνο III] συνεπάγεται αφ' εαυτής μη θεραπεύσιμη ακυρότητα της απόφασης μεταφοράς (ενδεχομένως δε, και τη συνακόλουθη αναγκαία παροχή της δυνατότητας υποβολής νέας αίτησης διεθνούς προστασίας)
 - ή, μήπως, έχει την έννοια ότι ο αιτών πρέπει να αποδείξει στο πλαίσιο δίκης ότι, εάν του είχε παρασχεθεί το φυλλάδιο, η έκβαση της διαδικασίας θα ήταν διαφορετική;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

- 62 Τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-254/21, C-297/21, C-315/21 και C-328/21 ζήτησαν την εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας ή της κατά προτεραιότητα εκδίκασης που προβλέπονται, αντιστοίχως, στο άρθρο 105 και στο άρθρο 53, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.
- 63 Προς στήριξη των αιτημάτων αυτών, τα αιτούντα δικαστήρια επικαλούνται, κατ' ουσίαν, τη διασαφήνιση της κατάστασης στην οποία βρίσκονται οι ενδιαφερόμενοι, την ανάγκη, τόσο βάσει του δικαίου της Ένωσης όσο και βάσει του εθνικού δικαίου, να εκδοθούν ταχέως οι αποφάσεις στις κύριες δίκες, ιδίως λόγω του σημαντικού αριθμού εκκρεμών διαδικασιών επί παρόμοιων ζητημάτων, και το στοιχείο του επείγοντος όσον αφορά την άρση των αποκλίσεων της εθνικής νομολογίας επί του θέματος.
- 64 Με αποφάσεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 14ης Ιουνίου και της 6ης Ιουλίου 2021, τα αιτούντα δικαστήρια ενημερώθηκαν για την απόρριψη των αιτήσεων ταχείας διαδικασίας. Οι εν λόγω απορριπτικές αποφάσεις βασίζονται, κατ' ουσίαν, στους εξής λόγους: Αφενός, η εκτέλεση των επίμαχων στις υποθέσεις αυτές αποφάσεων μεταφοράς ανεστάλη εν αναμονή της απάντησης του Δικαστηρίου. Αφετέρου, τα επιχειρήματα που προβάλλουν τα αιτούντα δικαστήρια δεν είναι ικανά να αποδείξουν την αναγκαιότητα απόφασης στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 105 του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 65 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι κατά πάγια νομολογία δεν αρκούν, αυτά καθεαυτά, για να δικαιολογήσουν την εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας ούτε το απλό συμφέρον των πολιτών, όσο σημαντικό και θεμιτό και αν είναι, να προσδιοριστεί το συντομότερο δυνατόν το περιεχόμενο των δικαιωμάτων που απολαμβάνουν βάσει του δικαίου της Ένωσης, ούτε ο σημαντικός αριθμός προσώπων ή έννομων καταστάσεων που ενδέχεται να αφορά η απόφαση την οποία πρέπει να εκδώσει το αιτούν δικαστήριο μετά την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2018, Globalcaja, C-617/18, EU:C:2018:953, σκέψεις 13 και 14 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), ούτε το επιχειρήμα ότι κάθε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που αφορά τον κανονισμό Δουβλίνο III απαιτεί ταχεία απάντηση (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 20ής Δεκεμβρίου 2017, M. A. κ.λπ., C-661/17, EU:C:2017:1024, σκέψη 17 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), ούτε το γεγονός ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας η οποία, στο εθνικό σύστημα, έχει επείγοντα χαρακτήρα ή ότι το αιτούν δικαστήριο οφείλει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσει την ταχεία επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 25ης Ιανουαρίου 2017, Hassan, C-647/16, EU:C:2017:67, σκέψη 12 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), ούτε, τέλος, η ανάγκη ενοποίησης της αποκλίνουσας εθνικής νομολογίας (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 30ής Απριλίου 2018, Oro Efectivo, C-185/18, EU:C:2018:298, σκέψη 17).
- 66 Όσον αφορά τις αιτήσεις κατά προτεραιότητα εκδίκασης, τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-315/21 και C-328/21 ενημερώθηκαν ότι δεν υπήρχε λόγος να εκδικαστούν κατά προτεραιότητα οι εν λόγω υποθέσεις, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 53, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, η δε απόφαση αυτή του Προέδρου του Δικαστηρίου δεν συνιστά απόρριψη των αιτημάτων τους, καθόσον ο Κανονισμός Διαδικασίας δεν προβλέπει τη δυνατότητα να ζητούν τα αιτούντα δικαστήρια την κατά προτεραιότητα εκδίκαση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως βάσει της εν λόγω διάταξης.

- 67 Με απόφαση της 6ης Ιουλίου 2021, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 και C-328/21 προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 68 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως υποβλήθηκαν στο πλαίσιο ένδικων διαφορών σχετικών με τη νομιμότητα αποφάσεων μεταφοράς που ελήφθησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών, δυνάμει των εθνικών διατάξεων για την εφαρμογή του άρθρου 26, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 69 Σε όλες τις υποθέσεις των κύριων δικών, οι αποφάσεις μεταφοράς εκδόθηκαν έναντι των ενδιαφερομένων με σκοπό όχι την αναδοχή τους από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού Δουβλίνο III, αλλά την εκ νέου ανάληψή τους από το εν λόγω κράτος μέλος, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία β' ή δ', του κανονισμού αυτού, κατά περίπτωση.
- 70 Ανάλογα με τις υποθέσεις των κύριων δικών, εγείρονται το πρώτο, το δεύτερο, ή αμφότερα τα επόμενα ζητήματα.
- 71 Το πρώτο ζήτημα, που τίθεται στις υποθέσεις C-228/21, C-315/21 και C-328/21, αφορά το δικαίωμα ενημέρωσης κατά το άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και το άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac, καθώς και τη διεξαγωγή προσωπικής συνέντευξης, κατά το άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III. Ειδικότερα, αφορά τις συνέπειες που πρέπει να αντληθούν, για τη νομιμότητα της απόφασης μεταφοράς, από τη μη παροχή του κοινού φυλλαδίου που μνημονεύεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III και στο άρθρο 29, παράγραφος 3, του κανονισμού Eurodac, καθώς και από τη μη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 72 Το δεύτερο ζήτημα, το οποίο τίθεται στις υποθέσεις C-254/21, C-297/21 και C-315/21, αφορά τη συνεκτίμηση, από τον δικαστή που είναι επιφορτισμένος με την εξέταση της νομιμότητας της απόφασης μεταφοράς, του κινδύνου που συνδέεται με την «έμμεση επαναπροώθηση» του ενδιαφερομένου και, ως εκ τούτου, του κινδύνου παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης από το υπεύθυνο κράτος μέλος.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων στις υποθέσεις C-228/21 και C-328/21 καθώς και επί των δύο πρώτων προδικαστικών ερωτημάτων στην υπόθεση C-315/21

- 73 Με τα εν λόγω προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-228/21, C-315/21 και C-328/21 ζητούν, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν ο κανονισμός Δουβλίνο III, ιδίως τα άρθρα του 4, 5 και 27, καθώς και ο κανονισμός Eurodac, ιδίως το άρθρο του 29, έχουν την έννοια ότι η μη παροχή του κοινού φυλλαδίου και/ή η μη διεξαγωγή προσωπικής συνέντευξης που προβλέπουν οι ως άνω διατάξεις συνεπάγονται την ακυρότητα της απόφασης μεταφοράς που εκδίδεται στο πλαίσιο διαδικασίας εκ νέου ανάληψης ενός προσώπου κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, ή το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, ανεξαρτητως των συγκεκριμένων συνεπειών που έχει η προαναφερθείσα έλλειψη συμμόρφωσης επί του περιεχομένου της εν λόγω απόφασης μεταφοράς και επί του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

- 74 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξεταστούν το περιεχόμενο του δικαιώματος ενημέρωσης και του δικαιώματος προσωπικής συνέντευξης, αντιστοίχως και, στη συνέχεια, οι συνέπειες που απορρέουν από την προσβολή των εν λόγω δικαιωμάτων.

Επί του δικαιώματος ενημέρωσης (άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac)

- 75 Επισημαίνεται προκαταρκτικώς ότι οι υποθέσεις των κύριων δικών αφορούν αποφάσεις μεταφοράς οι οποίες δεν εκδόθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών αναδοχής δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού Δουβλίνο III, αλλά στο πλαίσιο διαδικασιών εκ νέου ανάληψης των προσώπων που μνημονεύονται στα άρθρα 23 και 24 του κανονισμού αυτού. Ειδικότερα, στην υπόθεση C-228/21, η εκ νέου ανάληψη αφορά πρόσωπο που είχε προηγουμένως υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, όπου τελεί υπό εξέταση, περίπτωση που αντιστοιχεί στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού. Εξάλλου, στις υποθέσεις C-315/21 και C-328/21, η εκ νέου ανάληψη αφορά πρόσωπα που είχαν υποβάλει προηγουμένως αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος όπου και απορρίφθηκε η αίτηση αυτή, περίπτωση που αντιστοιχεί στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού.
- 76 Επιπλέον, στις υποθέσεις C-228/21 και C-315/21 έκαστος των ενδιαφερομένων υπέβαλε μεταγενέστερη αίτηση ασύλου στην Ιταλία, ενώ στην υπόθεση C-328/21 από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι ο GE δεν υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ιταλία, αλλά διέμενε εκεί παράνομα. Εντούτοις, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο στην υπόθεση αυτή προκύπτει ότι ο GE, κατά τους ισχυρισμούς του, είχε την ως άνω αντιμετώπιση απλώς και μόνον επειδή το Υπουργείο Εσωτερικών δεν έλαβε δεόντως υπόψη την αίτησή του διεθνούς προστασίας, ζήτημα το οποίο εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.
- 77 Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας (υποθέσεις C-228/21 και C-315/21) και –υπό την επιφύλαξη εξακρίβωσης από το αιτούν δικαστήριο– παράνομη διαμονής κατόπιν αίτησης διεθνούς προστασίας υποβληθείσας σε άλλο κράτος μέλος (υπόθεση C-328/21) υποβάλλεται στο Δικαστήριο το ερώτημα αν και σε ποιον βαθμό το κράτος μέλος υπέχει την υποχρέωση ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και την αντίστοιχη υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 29, παράγραφος 1, του κανονισμού Eurodac.
- 78 Κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (πρβλ. απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2019, UNESA κ.λπ., C-105/18 έως C-113/18, EU:C:2019:935, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 79 Κατ' αρχάς, όσον αφορά το γράμμα των επίμαχων διατάξεων και, πρώτον, το γράμμα του άρθρου 4 του κανονισμού Δουβλίνο III, επισημαίνεται, κατά πρώτον, ότι, κατά την παράγραφο 2 της διάταξης αυτής, «[ο]ι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται γραπτώς» και ότι «[τ]α κράτη μέλη χρησιμοποιούν το κοινό φυλλάδιο που συντάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 για τον σκοπό αυτό». Κατά δεύτερον, ούτε η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου 4 ούτε η παραπομπή που περιέχει στο άρθρο 20, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού διακρίνουν τις περιπτώσεις αναλόγως του αν η αίτηση διεθνούς προστασίας την οποία αφορούν είναι η πρώτη αίτηση ή μεταγενέστερη. Ειδικότερα, η τελευταία αυτή διάταξη περιγράφει υπό γενικούς όρους το χρονικό σημείο κατά το οποίο μια αίτηση διεθνούς

- προστασίας θεωρείται ότι έχει υποβληθεί. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αναφέρεται αποκλειστικά σε πρώτη αίτηση. Κατά τα λοιπά και όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 75 των προτάσεών της, η ερμηνεία αυτή συνάγεται επίσης από το άρθρο 23, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, *in fine*, του κανονισμού Δουβλίνο III, το οποίο παραπέμπει στο άρθρο 20, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού όσον αφορά αίτηση διεθνούς προστασίας μεταγενέστερη μιας πρώτης αίτησης.
- 80 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, κατά τη γραμματική ερμηνεία του, το άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III απαιτεί την παροχή του κοινού φυλλαδίου μόλις υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται ή όχι για πρώτη αίτηση.
- 81 Όσον αφορά, δεύτερον, το άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac, στο οποίο αναφέρεται το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, στοιχείο β', στην υπόθεση C-328/21, επισημαίνεται, κατά πρώτον, ότι η παράγραφος 1, στοιχείο β', του άρθρου αυτού ορίζει ότι «[κ]άθε πρόσωπο που καλύπτεται από [...] το άρθρο 17 παράγραφος 1», δηλαδή κάθε υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που διαμένει παράνομα στο έδαφος κράτους μέλους, «ενημερώνεται από το κράτος μέλος προέλευσης γραπτώς [...] όσον αφορά τον σκοπό για τον οποίο θα γίνει επεξεργασία δεδομένων του στο Eurodac, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των στόχων του [κανονισμού Δουβλίνο III], σύμφωνα με το άρθρο 4 αυτού [...]».
- 82 Κατά δεύτερον, το άρθρο 29, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού Eurodac διευκρινίζει ότι «[σ]ε σχέση με πρόσωπο καλυπτόμενο από το άρθρο 17 παράγραφος 1, οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πληροφορίες παρέχονται το αργότερο όταν τα δεδομένα που αφορούν το εν λόγω πρόσωπο διαβιβάζονται στο κεντρικό σύστημα. [...]».
- 83 Κατά τρίτον, το άρθρο 29, παράγραφος 3, του κανονισμού Eurodac ορίζει ότι «[σ]ύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 2 του [κανονισμού Δουβλίνο III] συντάσσεται κοινό φυλλάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού».
- 84 Επομένως, κατά τη γραμματική ερμηνεία του, το άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac απαιτεί την παροχή του κοινού φυλλαδίου σε κάθε υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα ο οποίος διαμένει παράνομα στο έδαφος κράτους μέλους και του οποίου τα δακτυλικά αποτυπώματα λαμβάνονται και διαβιβάζονται στο κεντρικό σύστημα, η δε παροχή αυτή πρέπει να πραγματοποιείται το αργότερο κατά τον χρόνο της ως άνω διαβίβασης, ανεξαρτήτως του αν το πρόσωπο αυτό έχει προηγουμένως υποβάλει ή όχι αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος.
- 85 Περαιτέρω, η γραμματική αυτή ερμηνεία του άρθρου 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και του άρθρου 29 του κανονισμού Eurodac επιρρωννύεται από το κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται οι διατάξεις αυτές.
- 86 Πρώτον, το άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο II του κανονισμού αυτού το οποίο επιγράφεται «Γενικές αρχές και εγγυήσεις». Όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 76 των προτάσεών της, οι διατάξεις του εν λόγω κεφαλαίου εφαρμόζονται στο σύνολο των περιπτώσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού Δουβλίνο III και, ως εκ τούτου, όχι μόνο σε μια ειδική περίπτωση, όπως η πρώτη υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας.

- 87 Εξάλλου, από το άρθρο 16α, παράγραφος 1, του κανονισμού 1560/2003 προκύπτει ότι το κοινό φυλλάδιο του παραρτήματος X του κανονισμού αυτού αποσκοπεί στην ενημέρωση «όλων» των αιτούντων διεθνή προστασία σχετικά με τις διατάξεις του κανονισμού Δουβλίνο III και του κανονισμού Eurodac. Το εν λόγω παράρτημα X χωρίζεται σε δύο μέρη, το Α και τον Β. Το μέρος Α του παραρτήματος αυτού περιλαμβάνει υπόδειγμα του κοινού φυλλαδίου για κάθε αιτούντα διεθνή προστασία, ανεξαρτήτως της κατάστασής του. Το μέρος Β του παραρτήματος αυτού περιλαμβάνει υπόδειγμα του κοινού φυλλαδίου το οποίο προορίζεται, επιπλέον, να παραδοθεί στον ενδιαφερόμενο σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες το κράτος μέλος εκτιμά ότι άλλο κράτος μέλος θα μπορούσε να είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου, μεταξύ άλλων – λαμβανομένης υπόψη της γενικότητας των όρων που περιέχονται στο πλαίσιο και στη σχετική υποσημείωση που περιλαμβάνεται στο εν λόγω μέρος Α, που μνημονεύονται στη σκέψη 32 της παρούσας απόφασης– όταν, επ’ αφορμή της κατάθεσης μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας, το επιληφθέν κράτος μέλος θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος θα μπορούσε να είναι υπεύθυνο για την εξέταση της εν λόγω αίτησης.
- 88 Όσον αφορά, δεύτερον, το άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac, πρέπει να ληφθεί υπόψη το ότι το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού ορίζει ότι το σύστημα Eurodac έχει σκοπό «να συντελεί στον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο, σύμφωνα με τον κανονισμό [Δουβλίνο III], να εξετάσει την αίτηση διεθνούς προστασίας η οποία έχει υποβληθεί σε ένα κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, και να διευκολύνει γενικότερα την εφαρμογή του κανονισμού [Δουβλίνο III] υπό τους όρους που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό».
- 89 Συναφώς, αντικείμενο του παραρτήματος XIII του κανονισμού 1560/2003, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφορίες για τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους απάτριδες που διαμένουν παράνομα σε κράτος μέλος, δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 3 του κανονισμού [Eurodac]», είναι να ενημερώνει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο διαμένει παράνομα μπορούν να λάβουν τα δακτυλικά του αποτυπώματα, σύμφωνα με τη δυνατότητα που τους παρέχεται από το άρθρο 17 του κανονισμού Eurodac, και την οποία οι εν λόγω αρχές δύναται να ασκήσουν εάν κρίνουν αναγκαίο να ελέγξουν ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν έχει υποβάλει προηγουμένως αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος. Το εν λόγω παράρτημα XIII περιλαμβάνει πλαίσιο και σχετική υποσημείωση, που παρατίθενται στη σκέψη 34 της παρούσας απόφασης, όπου διευκρινίζεται, προς ενημέρωση του παράνομα διαμένοντος προσώπου, ότι, αν οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι το πρόσωπο αυτό ενδέχεται να έχει υποβάλει τέτοια αίτηση σε άλλο κράτος μέλος το οποίο θα μπορούσε να είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, το εν λόγω πρόσωπο θα λάβει λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία που έπεται και τον τρόπο που επηρεάζει το πρόσωπο αυτό και τα δικαιώματά του, πληροφορίες οι οποίες περιλαμβάνονται στο μέρος Β του παραρτήματος X του κανονισμού 1560/2003.
- 90 Το κανονιστικό αυτό πλαίσιο επιβεβαιώνει ότι στον υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή που διαμένει παράνομα στο έδαφος κράτους μέλους και του οποίου τα δακτυλικά αποτυπώματα λαμβάνονται και διαβιβάζονται στο κεντρικό σύστημα από την αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους, κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 17 του κανονισμού Eurodac, προκειμένου να εξακριβωθεί η ύπαρξη ενδεχόμενης αίτησης διεθνούς προστασίας που έχει ήδη υποβληθεί σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να παρέχεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές το κοινό φυλλάδιο. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι η παροχή του κοινού φυλλαδίου πρέπει να καλύπτει τόσο το μέρος Β του παραρτήματος X του κανονισμού 1560/2003, σχετικά με τις περιπτώσεις στις οποίες οι αρμόδιες αρχές έχουν λόγους να πιστεύουν ότι άλλο κράτος μέλος θα μπορούσε να είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, όσο και το μέρος Α του

παραρτήματος, στο οποίο συγκεντρώνονται οι βασικές πληροφορίες σχετικά με το Eurodac, όπως άλλωστε προκύπτει από την υποσημείωση του μέρους Β του παραρτήματος, η οποία παρατίθεται στη σκέψη 33 της παρούσας απόφασης.

- 91 Τέλος, όσον αφορά τον σκοπό της υποχρέωσης ενημέρωσης, η Ιταλική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζουν, με τις παρατηρήσεις τους, στηριζόμενες στην απόφαση της 2ας Απριλίου 2019, Η. και R. (C-582/17 και C-583/17, EU:C:2019:280), ότι η υποχρέωση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.
- 92 Κατά τα ως άνω ενδιαφερόμενα μέρη, στην περίπτωση των διαδικασιών εκ νέου ανάληψης βάσει των άρθρων 23 ή 24 του κανονισμού Δουβλίνο III, οι οποίες έχουν εφαρμογή στα πρόσωπα που μνημονεύονται στο άρθρο 20, παράγραφος 5, ή στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχεία β', γ' ή δ', του κανονισμού αυτού, ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους, στις περιπτώσεις τις οποίες αφορά η τελευταία αυτή διάταξη, έχει ήδη ολοκληρωθεί σε κράτος μέλος ή, στην περίπτωση του άρθρου 20, παράγραφος 5, διακόπτεται ή εξακολουθεί να εκκρεμεί, σε κράτος μέλος στο οποίο και εναπόκειται να τον ολοκληρώσει. Επομένως, δεν εναπόκειται στο αιτούν κράτος μέλος, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκ νέου ανάληψης, να προβεί το ίδιο σε κάποιον προσδιορισμό –ήτοι τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους– ο οποίος εναπόκειται, ανεξαρτήτως του αν έχει ολοκληρωθεί ή όχι, σε άλλο κράτος μέλος.
- 93 Ως εκ τούτου, η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή θεωρούν ότι η παροχή του κοινού φυλλαδίου, προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και στο άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac, δεν εξυπηρετεί κανέναν σκοπό στο πλαίσιο διαδικασίας εκ νέου ανάληψης, όσον αφορά, τουλάχιστον, το ζήτημα του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.
- 94 Συναφώς, επισημαίνεται, ωστόσο, ότι το ζήτημα του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους δεν έχει κατ' ανάγκην κλείσει οριστικά κατά το στάδιο της διαδικασίας εκ νέου ανάληψης.
- 95 Βεβαίως, το Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, στις σκέψεις 67 έως 80 της απόφασης της 2ας Απριλίου 2019, Η. και R. (C-582/17 και C-583/17, EU:C:2019:280), ότι, εφόσον η ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας έχει ήδη αποδειχθεί, δεν χρειάζεται να εφαρμοστούν εκ νέου οι κανόνες που διέπουν τη διαδικασία προσδιορισμού της ευθύνης αυτής, μεταξύ των οποίων προεξέχουσα θέση έχουν τα κριτήρια που προβλέπονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 96 Ωστόσο, το γεγονός ότι δεν πρέπει να γίνει νέος προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους δεν σημαίνει, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, και η γενική εισαγγελέας στο σημείο 81 των προτάσεών της, ότι το κράτος μέλος που προτίθεται να υποβάλει ή έχει υποβάλει αίτημα εκ νέου ανάληψης μπορεί να αγνοεί τα στοιχεία που του προσκομίζει ο αιτών και τα οποία θα μπορούσαν να εμποδίσουν την υποβολή τέτοιου αιτήματος εκ νέου ανάληψης καθώς και την επακόλουθη μεταφορά του εν λόγω προσώπου στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα.
- 97 Πράγματι, ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα να μεταβληθεί ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την παύση της ευθύνης του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 19 του κανονισμού Δουβλίνο III (πρβλ. απόφαση της 7ης Ιουνίου 2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, σκέψη 27), τη μη τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού προθεσμίας υποβολής του αιτήματος εκ νέου ανάληψης (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 26ης Ιουλίου 2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, σκέψη 55), τη μη τήρηση, εκ μέρους

- του αιτούντος κράτους μέλους, της προθεσμίας μεταφοράς του άρθρου 29, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού. (πρβλ. απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, σκέψη 46), την ύπαρξη συστημικών ελλείψεων στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, σκέψεις 85 και 86), ή ακόμη την ύπαρξη, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης της υγείας του ενδιαφερομένου, πραγματικού και αποδεδειγμένου κινδύνου απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης σε περίπτωση μεταφοράς στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα (πρβλ. απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, C. K. κ.λπ., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, σκέψη 96).
- 98 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, να υποβάλει εγκύτως αίτημα εκ νέου ανάληψης, όταν συντρέχει περίπτωση εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20, παράγραφος 5, του κανονισμού Δουβλίνο III, οσάκις ο ενδιαφερόμενος του έχει προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν κατά τρόπο πρόδηλο ότι αυτό το κράτος μέλος πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι το υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας κατ' εφαρμογήν των κριτηρίων περί προσδιορισμού της ευθύνης που προβλέπονται στα άρθρα 8 έως 10 του εν λόγω κανονισμού. Σε μια τέτοια περίπτωση, το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει, αντιθέτως, να αναγνωρίσει ότι είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης (απόφαση της 2ας Απριλίου 2019, H. και R., C-582/17 και C-583/17, EU:C:2019:280, σκέψη 83).
- 99 Τέλος, το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού Δουβλίνο III ορίζει ρητώς ότι, «[π]ροκειμένου να πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 8, 10 και 16, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία που αποδεικνύουν την παρουσία, στο έδαφος κράτους μέλους, μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων με τα οποία ο αιτών έχει σχέση, εφόσον τα εν λόγω στοιχεία προσκομίζονται πριν άλλο κράτος μέλος αποδεχθεί το αίτημα αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερομένου προσώπου, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 25 αντίστοιχα, και οι προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας του αιτούντος δεν έχουν αποτελέσει ακόμα αντικείμενο πρώτης απόφασης επί της ουσίας».
- 100 Από τις σκέψεις 96 έως 99 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστήριξαν η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προβάλει ορισμένες εκτιμήσεις οι οποίες ενδέχεται, στις περιπτώσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία β', γ' ή δ', του κανονισμού Δουβλίνο III, να μεταβάλουν τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους ο οποίος είχε λάβει χώρα προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος ή, σε περίπτωση καλυπτόμενη από το άρθρο 20, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, να επηρεάσουν τον εν λόγω προσδιορισμό.
- 101 Κατά συνέπεια, ο σκοπός της παροχής του κοινού φυλλαδίου, αντικείμενο του οποίου είναι η παροχή στον ενδιαφερόμενο πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού Δουβλίνο III και τα δικαιώματά του στο πλαίσιο του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, ενισχύει, με τη σειρά του, τις ερμηνείες του άρθρου 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και του άρθρου 29 του κανονισμού Eurodac που απορρέουν από το γράμμα των διατάξεων αυτών και παρατίθενται στις σκέψεις 80 και 84 της παρούσας απόφασης.
- 102 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι το άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και το άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac έχουν την έννοια ότι η υποχρέωση παροχής των πληροφοριών που διαλαμβάνονται σε αυτά, ιδίως δε του κοινού φυλλαδίου, επιβάλλεται τόσο στο πλαίσιο πρώτης αίτησης διεθνούς προστασίας και διαδικασίας αναδοχής, οι οποίες μνημονεύονται αντιστοίχως στο άρθρο 20, παράγραφος 1, και στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του

κανονισμού Δουβλίνο III, όσο και στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας και περίπτωσης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Eurodac, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαδικασίες εκ νέου ανάληψης του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.

Επί της προσωπικής συνέντευξης (άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III)

- 103 Από το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III προκύπτει ότι, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, το προσδιορίζον κράτος μέλος διεξάγει προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα και ότι η συνέντευξη αυτή διασφαλίζει επίσης την ορθή κατανόηση των πληροφοριών που παρέχονται στον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού.
- 104 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι εκτιμήσεις σχετικά με την υποχρέωση ενημέρωσης, οι οποίες εκτίθενται στις σκέψεις 96 έως 100 της παρούσας απόφασης, ισχύουν και όσον αφορά την προσωπική συνέντευξη που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 105 Πράγματι, ενώ το κοινό φυλλάδιο αποσκοπεί στην ενημέρωση του ενδιαφερομένου προσώπου σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού Δουβλίνο III, η προσωπική συνέντευξη αποτελεί το μέσο με το οποίο ελέγχεται ότι το πρόσωπο αυτό κατανοεί τις πληροφορίες που του παρέχονται με το εν λόγω φυλλάδιο και αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία, ή ακόμη και εγγύηση, για το εν λόγω πρόσωπο, προκειμένου να μπορέσει να γνωστοποιήσει στην αρμόδια αρχή τα στοιχεία που ενδέχεται να οδηγήσουν το οικείο κράτος μέλος να μην υποβάλει αίτημα εκ νέου ανάληψης σε άλλο κράτος μέλος ή και να εμποδίσει, ενδεχομένως, τη μεταφορά του.
- 106 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστήριξαν η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, το άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III έχει την έννοια ότι η υποχρέωση διεξαγωγής της προσωπικής συνέντευξης που διαλαμβάνεται σε αυτό επιβάλλεται τόσο στο πλαίσιο πρώτης αίτησης διεθνούς προστασίας και διαδικασίας αναδοχής, οι οποίες μνημονεύονται αντιστοίχως στο άρθρο 20, παράγραφος 1, και στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, όσο και στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας και περίπτωσης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Eurodac, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαδικασίες εκ νέου ανάληψης του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.

Επί των συνεπειών της προσβολής του δικαιώματος ενημέρωσης και του δικαιώματος προσωπικής συνέντευξης

- 107 Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, το γράμμα του άρθρου 27, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, το οποίο προβλέπει ότι το πρόσωπο για το οποίο έχει εκδοθεί απόφαση μεταφοράς έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά τέτοιας απόφασης, δεν προβλέπει κανένα περιορισμό σχετικά με τα επιχειρήματα που μπορούν να προβληθούν στο πλαίσιο αυτής της προσφυγής. Το ίδιο ισχύει και για το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο δ, του κανονισμού αυτού, σχετικά με την ενημέρωση που πρέπει να παρέχουν στον αιτούντα άσυλο οι αρμόδιες αρχές σχετικά με τη δυνατότητα προσβολής της απόφασης μεταφοράς (απόφαση της 7ης Ιουνίου 2016, Ghezlbash, C-63/15, EU:C:2016:409, σκέψη 36).

- 108 Εντούτοις, το περιεχόμενο της εν λόγω προσφυγής προσδιορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού Δουβλίνο III, στην οποία αναφέρεται ότι, προς εξασφάλιση της τήρησης του διεθνούς δικαίου, η αποτελεσματική προσφυγή που καθιερώνει ο εν λόγω κανονισμός κατά των αποφάσεων μεταφοράς πρέπει να αφορά την εξέταση, αφενός, της εφαρμογής του ίδιου αυτού κανονισμού και, αφετέρου, της νομικής και πραγματικής κατάστασης στο κράτος μέλος προς το οποίο μεταφέρεται ο αιτών [απόφαση της 15ης Απριλίου 2021, *État belge* (Στοιχεία μεταγενέστερα της απόφασης μεταφοράς), C-194/19, EU:C:2021:270, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 109 Επιπλέον, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, υπό το πρίσμα ιδίως της γενικής εξέλιξης του συστήματος προσδιορισμού του κράτους μέλους το οποίο είναι υπεύθυνο για την αίτηση ασύλου που υποβλήθηκε σε ένα από τα κράτη μέλη, κατόπιν της έκδοσης του κανονισμού Δουβλίνου III, καθώς και των σκοπών που ο κανονισμός αυτός επιδιώκει, το άρθρο 27, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού έχει την έννοια ότι η προβλεπόμενη από αυτό προσφυγή κατά απόφασης μεταφοράς πρέπει να μπορεί να αφορά τόσο την τήρηση των κανόνων σχετικά με την ευθύνη για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας όσο και τις διαδικαστικές εγγυήσεις τις οποίες προβλέπει ο ίδιος κανονισμός [απόφαση της 15ης Απριλίου 2021, *État belge* (Στοιχεία μεταγενέστερα της απόφασης μεταφοράς), C-194/19, EU:C:2021:270, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 110 Τόσο οι υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και στο άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 3, του κανονισμού Eurodac όσο και η προσωπική συνέντευξη που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III συνιστούν διαδικαστικές εγγυήσεις που πρέπει να παρέχονται στο πρόσωπο που επηρεάζεται ή δύναται να επηρεαστεί, μεταξύ άλλων, από διαδικασία εκ νέου ανάληψης δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 1, ή του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού. Επομένως, η προσφυγή που προβλέπεται στο άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III κατά απόφασης μεταφοράς πρέπει, κατ' αρχήν, να δύναται να αφορά την παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές και, ειδικότερα, τη μη παροχή του κοινού φυλλαδίου καθώς και τη μη διεξαγωγή προσωπικής συνέντευξης.
- 111 Όσον αφορά τις συνέπειες που μπορεί να έχει η παράβαση της μιας ή/και της άλλης υποχρέωσης, επισημαίνεται ότι ο κανονισμός Δουβλίνο III δεν παρέχει διευκρινίσεις επ' αυτού.
- 112 Ο δε κανονισμός Eurodac, μολονότι στο άρθρο 37 καθορίζει την ευθύνη των κρατών μελών έναντι κάθε προσώπου ή κράτους μέλους που υπέστη ζημία ως αποτέλεσμα παράνομης επεξεργασίας ή οποιασδήποτε πράξης που δεν συμβιβάζεται με τον ίδιο κανονισμό, δεν παρέχει καμία διευκρίνιση ως προς τις συνέπειες που ενδεχομένως απορρέουν, όσον αφορά απόφαση μεταφοράς, από τη μη τήρηση της υποχρέωσης ενημέρωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού και υπενθυμίζεται στο πλαίσιο και στη σχετική υποσημείωση που περιλαμβάνονται στο παράρτημα XIII του κανονισμού 1560/2003, όπως ήδη υπογραμμίστηκε στη σκέψη 89 της παρούσας απόφασης.
- 113 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ελλείψει σχετικών κανόνων της Ένωσης, εναπόκειται στην εσωτερική έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους να θεσπίσει τους σχετικούς με τα ένδικα βοηθήματα δικονομικούς κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των υποκειμένων δικαίου, δυνάμει της αρχής της δικονομικής αυτονομίας, υπό τον όρο, ωστόσο, ότι οι κανόνες αυτοί δεν είναι λιγότερο ευμενείς από τους διέποντες παρόμοιες καταστάσεις που υπόκεινται στο εσωτερικό δίκαιο (αρχή της ισοδυναμίας) και δεν καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης (αρχή

- της αποτελεσματικότητας) [απόφαση της 15ης Απριλίου 2021, État belge (Στοιχεία μεταγενέστερα της απόφασης μεταφοράς), C-194/19, EU:C:2021:270, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Τούτο ισχύει ιδίως όσον αφορά τις έννομες συνέπειες, επί απόφασης μεταφοράς, της παράβασης της υποχρέωσης ενημέρωσης και/ή της υποχρέωσης διεξαγωγής προσωπικής συνέντευξης (πρβλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, Addis, C-517/17, EU:C:2020:579, σκέψεις 56 και 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 114 Εν προκειμένω, από τις αποφάσεις περί παραπομπής και από τη διατύπωση των προδικαστικών ερωτημάτων φαίνεται, εντούτοις, να προκύπτει ότι το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπάγονται τα αιτούντα δικαστήρια δεν παρέχει, αυτό καθεαυτό, τη δυνατότητα σαφούς προσδιορισμού των εν λόγω εννόμων συνεπειών και ότι, με τα ερωτήματα αυτά, τα αιτούντα δικαστήρια ζητούν ακριβώς να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο καλούνται να επιβάλουν κυρώσεις για τέτοιες παραβάσεις.
- 115 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο πρέπει να καθορίσει ποιες συνέπειες συνδέονται, στο πλαίσιο αυτό, με την αρχή της αποτελεσματικότητας.
- 116 Όσον αφορά, πρώτον, τις έννομες συνέπειες που ενδέχεται να απορρέουν, ως προς την εν λόγω αρχή, από τη μη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III, πρέπει, κατ' αρχάς, να γίνει παραπομπή στην απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, Addis (C-517/17, EU:C:2020:579), η οποία εκδόθηκε σχετικά με κατάσταση όπου υπήκοος τρίτης χώρας, ήδη δικαιούχος του καθεστώτος πρόσφυγα σε ένα κράτος μέλος, προσήπτε ότι η αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους, στο οποίο είχε υποβάλει άλλη αίτηση διεθνούς προστασίας, δεν τον άκουσε προτού απορρίψει την αίτηση ασύλου του ως απαράδεκτη δυνάμει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας για τις διαδικασίες. Με την εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αποτελεσματικότητας, τα άρθρα 14 και 34 της οδηγίας αυτής έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση βάσει της οποίας η παράβαση της υποχρέωσης παροχής στον αιτούντα διεθνή προστασία της δυνατότητας προσωπικής συνέντευξης προτού ληφθεί απόφαση περί απαραδέκτου δεν συνεπάγεται την ακύρωση της εν λόγω απόφασης και την αναπομπή της υπόθεσης ενώπιον της αποφαινόμενης αρχής, εκτός αν η ρύθμιση αυτή παρέχει τη δυνατότητα στον αιτούντα, στο πλαίσιο της διαδικασίας προσφυγής κατά τέτοιας απόφασης, να εκθέσει αυτοπροσώπως όλα τα επιχειρήματά του κατά της εν λόγω απόφασης κατά τη διάρκεια ακρόασης, τηρουμένων των εφαρμοστέων προϋποθέσεων και των θεμελιωδών εγγυήσεων που προβλέπονται από το άρθρο 15 της εν λόγω οδηγίας, και τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι ικανά να τροποποιήσουν την ίδια απόφαση.
- 117 Συναφώς, το Δικαστήριο υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, στη σκέψη 70 της ως άνω απόφασης, ότι τα άρθρα 14, 15 και 34 της οδηγίας για τις διαδικασίες, αφενός, προβλέπουν κατά τρόπο δεσμευτικό την υποχρέωση των κρατών μελών να παρέχουν στον αιτούντα τη δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης καθώς και ειδικούς και λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της συνέντευξης αυτής και, αφετέρου, έχουν σκοπό να διασφαλίσουν ότι ο αιτών κλήθηκε να παράσχει, σε συνεργασία με την υπεύθυνη για τη συνέντευξη αρχή, όλα τα κρίσιμα στοιχεία για την εκτίμηση του παραδεκτού και, ενδεχομένως, και του βασίμου της αίτησής του για παροχή διεθνούς προστασίας, γεγονός που προσδίδει στη συνέντευξη αυτή πρωταρχική σημασία κατά τη διαδικασία εξέτασης της εν λόγω αίτησης.
- 118 Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι, ελλείπει προσωπικής συνέντευξης ενώπιον της αρμόδιας αρχής, μόνον όταν πραγματοποιηθεί τέτοια συνέντευξη ενώπιον του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται προσφυγής κατά της απόφασης περί απαραδέκτου την οποία έλαβε η αρχή αυτή και τηρουμένων

- όλων των προϋποθέσεων που προβλέπονται από την οδηγία για τις διαδικασίες, είναι δυνατόν να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος ακρόασης σε αυτό το μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, *Addis*, C-517/17, EU:C:2020:579, σκέψη 71, *in fine*).
- 119 Επισημαίνεται, όμως, ότι οι συνέπειες που απορρέουν από την εφαρμογή του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας για τις διαδικασίες, ήτοι το απαράδεκτο της αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από πρόσωπο στο οποίο έχει ήδη χορηγηθεί διεθνής προστασία από ένα πρώτο κράτος μέλος και η επιστροφή του στο εν λόγω πρώτο κράτος μέλος δεν είναι σοβαρότερες από εκείνες που απορρέουν από την εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, οι οποίες εκθέτουν πρόσωπα στερούμενα διεθνούς προστασίας στο ενδεχόμενο εκ νέου ανάληψης.
- 120 Ειδικότερα, η περίπτωση του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας για τις διαδικασίες αποδεικνύεται μάλιστα, *a priori*, λιγότερο επαχθής από την προβλεπόμενη στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού Δουβλίνο III, όπου το αίτημα εκ νέου ανάληψης αφορά πρόσωπο του οποίου η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα. Πράγματι, στην τελευταία αυτή περίπτωση, το πρόσωπο το οποίο αφορά η εκ νέου ανάληψη δεν αντιμετωπίζει, όπως το πρόσωπο του οποίου η αίτηση ασύλου έχει απορριφθεί, τον κίνδυνο επιστροφής του σε κράτος μέλος στο οποίο έχει ήδη τύχει διεθνούς προστασίας, αλλά τον κίνδυνο απομάκρυνσης από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα προς τη χώρα καταγωγής του.
- 121 Επιπλέον, και όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, η γενική εισαγγελέας στα σημεία 134 έως 136 των προτάσεών της, τόσο η απόφαση περί απαραδέκτου της αίτησης διεθνούς προστασίας που λαμβάνεται βάσει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας για τις διαδικασίες όσο και η απόφαση μεταφοράς με την οποία υλοποιείται η εκ νέου ανάληψη, που διαλαμβάνεται στα άρθρα 23 και 24 του κανονισμού Δουβλίνο III, απαιτούν να μη διατρέχει ο ενδιαφερόμενος τον κίνδυνο παράβασης του άρθρου 4 του Χάρτη, πράγμα το οποίο, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, δύναται να ελεγχθεί μέσω προσωπικής συνέντευξης. Η προσωπική συνέντευξη καθιστά επίσης δυνατή την καταγραφή της παρουσίας, στο έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους, μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων με τα οποία ο αιτών έχει σχέση. Δύναται περαιτέρω να αποκλείσει το ενδεχόμενο να θεωρηθεί ότι ένας υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής είναι παράνομα διαμένων, ενώ επιθυμούσε να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.
- 122 Τέλος, επισημαίνεται ότι, όπως ισχύει και στην περίπτωση της συνέντευξης που προβλέπεται στο άρθρο 14 της οδηγίας για τις διαδικασίες, δεν χωρεί παρέκκλιση από την υποχρέωση διεξαγωγής προσωπικής συνέντευξης που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III παρά μόνο σε περιορισμένες περιπτώσεις. Συναφώς, όπως η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης ασύλου μπορεί να παραλειφθεί, όπως προκύπτει από το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας για τις διαδικασίες, όταν η αποφαινόμενη αρχή δύναται να λάβει θετική απόφαση όσον αφορά το καθεστώς του πρόσφυγα βάσει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, ομοίως και οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', και παράγραφος 3, του κανονισμού Δουβλίνο III απαιτούν, προς το συμφέρον του προσώπου το οποίο επηρεάζεται από ενδεχόμενη εκ νέου ανάληψη, να πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στο άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού προσωπική συνέντευξη σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αρμόδια αρχή θα μπορούσε να εκδώσει απόφαση μεταφοράς αντίθετη προς τις επιθυμίες του ενδιαφερομένου.

- 123 Υπό τις συνθήκες αυτές, η νομολογία που απορρέει από την απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, *Addis* (C-517/17, EU:C:2020:579), όσον αφορά τις συνέπειες που πρέπει να έχει η παράβαση της υποχρέωσης διεξαγωγής προσωπικής συνέντευξης στο πλαίσιο απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας βάσει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας για τις διαδικασίες, δύναται να εφαρμοστεί και στο πλαίσιο των διαδικασιών εκ νέου ανάληψης που διεξάγονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.
- 124 Επομένως, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III, η απόφαση μεταφοράς πρέπει, κατόπιν προσφυγής ασκηθείσας δυνάμει του άρθρου 27 του κανονισμού αυτού η οποία βάλλει κατά της μη διεξαγωγής προσωπικής συνέντευξης που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο 5, να ακυρωθεί, εκτός αν η εθνική νομοθεσία επιτρέπει στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, στο πλαίσιο της εν λόγω προσφυγής, να εκθέσει αυτοπροσώπως όλα τα επιχειρήματά του κατά της ως άνω απόφασης με ακρόαση που πληροί τις προϋποθέσεις και τις εγγυήσεις του άρθρου 5 και τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι ικανά να τροποποιήσουν την ίδια απόφαση.
- 125 Δεύτερον, στην περίπτωση που η προσωπική συνέντευξη που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III, της οποίας ο πρωταρχικός χαρακτήρας καθώς και οι διαδικαστικές εγγυήσεις που την πλαισιώνουν έχουν ήδη επισημανθεί, πραγματοποιήθηκε μεν, αλλά το κοινό φυλλάδιο που έπρεπε να παρασχεθεί προς εκπλήρωση της υποχρέωσης ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού αυτού ή στο άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Eurodac δεν παρεσχέθη όντως πριν από τη διεξαγωγή της εν λόγω συνέντευξης, πρέπει, προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις που απορρέουν από την αρχή της αποτελεσματικότητας, να εξακριβωθεί αν, σε περίπτωση που δεν υπήρχε η πλημμέλεια αυτή, η εν λόγω διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα (πρβλ. απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2013, *G. και R.*, C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 126 Επομένως, η αποστολή του εθνικού δικαστή στο πλαίσιο μιας τέτοιας παράβασης της υποχρέωσης ενημέρωσης πρέπει να συνίσταται στην εξακρίβωση, σε συνάρτηση με τις πραγματικές και νομικές περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, του αν η διαδικαστική αυτή πλημμέλεια, παρά τη διεξαγωγή προσωπικής συνέντευξης, στέρησε πράγματι από αυτόν που την επικαλείται τη δυνατότητα να προβάλλει τα επιχειρήματά του σε τέτοιο βαθμό, ώστε η έναντι αυτού διοικητική διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα (πρβλ. απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2013, *G. και R.*, C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, σκέψη 44).
- 127 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει, όσον αφορά την υποχρέωση ενημέρωσης, να γίνει δεκτό ότι το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα τα άρθρα 4 και 27 του κανονισμού Δουβλίνο III καθώς και το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Eurodac, έχει την έννοια ότι, όταν έχει διεξαχθεί η προσωπική συνέντευξη που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III, αλλά δεν δόθηκε το κοινό φυλλάδιο που πρέπει να παρασχεθεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατ' εφαρμογήν της υποχρέωσης ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III ή στο άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Eurodac, ο εθνικός δικαστής που καλείται να εκτιμήσει τη νομιμότητα της απόφασης μεταφοράς δεν μπορεί να ακυρώσει την απόφαση αυτή παρά μόνον αν κρίνει, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών και νομικών περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης, ότι η μη παροχή του κοινού φυλλαδίου στέρησε πράγματι από το πρόσωπο αυτό, παρά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης, τη δυνατότητα να προβάλλει τα επιχειρήματά του σε τέτοιο βαθμό, ώστε η έναντι αυτού διοικητική διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα.

128 Κατά συνέπεια, στα προδικαστικά ερωτήματα στις υποθέσεις C-228/21 και C-328/21 καθώς και στα δύο πρώτα προδικαστικά ερωτήματα στην υπόθεση C-315/21 πρέπει να δοθεί η εξής απάντηση:

- Το άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III και το άρθρο 29 του κανονισμού Eurodac έχουν την έννοια ότι η υποχρέωση παροχής των πληροφοριών που διαλαμβάνονται σε αυτά, ιδίως δε του κοινού φυλλαδίου του οποίου το υπόδειγμα παρατίθεται στο παράρτημα X του κανονισμού 1560/2003, επιβάλλεται τόσο στο πλαίσιο πρώτης αίτησης διεθνούς προστασίας και διαδικασίας αναδοχής, οι οποίες μνημονεύονται αντιστοίχως στο άρθρο 20, παράγραφος 1, και στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, όσο και στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας και περίπτωσης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Eurodac, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαδικασίες εκ νέου ανάληψης του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.
- Το άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III έχει την έννοια ότι η υποχρέωση διεξαγωγής της προσωπικής συνέντευξης που διαλαμβάνεται σε αυτό επιβάλλεται τόσο στο πλαίσιο πρώτης αίτησης διεθνούς προστασίας και διαδικασίας αναδοχής, οι οποίες μνημονεύονται αντιστοίχως στο άρθρο 20, παράγραφος 1, και στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, όσο και στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας και περίπτωσης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Eurodac, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαδικασίες εκ νέου ανάληψης του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.
- Το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα τα άρθρα 5 και 27 του κανονισμού Δουβλίνο III, έχει την έννοια ότι, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, η απόφαση μεταφοράς πρέπει, κατόπιν προσφυγής ασκηθείσας δυνάμει του άρθρου 27 του ίδιου κανονισμού η οποία βάζει κατά της μη διεξαγωγής προσωπικής συνέντευξης που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο 5, να ακυρωθεί, εκτός αν η εθνική νομοθεσία επιτρέπει στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, στο πλαίσιο της εν λόγω προσφυγής, να εκθέσει αυτοπροσώπως όλα τα επιχειρήματά του κατά της ως άνω απόφασης με ακρόαση που πληροί τις προϋποθέσεις και τις εγγυήσεις του άρθρου 5 και τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι ικανά να τροποποιήσουν την απόφαση μεταφοράς.
- Το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα τα άρθρα 4 και 27 του κανονισμού Δουβλίνο III, καθώς και το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Eurodac, έχει την έννοια ότι, όταν έχει διεξαχθεί η προσωπική συνέντευξη που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού Δουβλίνο III, αλλά δεν δόθηκε το κοινό φυλλάδιο που πρέπει να παρασχεθεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατ' εφαρμογήν της υποχρέωσης ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού Δουβλίνο III ή στο άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού Eurodac, ο εθνικός δικαστής που καλείται να εκτιμήσει τη νομιμότητα της απόφασης μεταφοράς δεν μπορεί να ακυρώσει την απόφαση αυτή παρά μόνον αν κρίνει, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών και νομικών περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης, ότι η μη παροχή του κοινού φυλλαδίου στέρησε πράγματι από το πρόσωπο αυτό, παρά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης, τη δυνατότητα να προβάλει τα επιχειρήματά του σε τέτοιο βαθμό, ώστε η έναντι αυτού διοικητική διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα.

Επί του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος στην υπόθεση C-254/21, επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος στην υπόθεση C-297/21 και επί του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος στην υπόθεση C-315/21

- 129 Με τα προδικαστικά αυτά ερωτήματα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-254/21, C-297/21 και C-315/21 ζητούν, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 3, παράγραφος 1 και παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού καθώς και με τα άρθρα 4, 19 και 47 του Χάρτη, παρέχει στο εθνικό δικαστήριο τη δυνατότητα να εξετάσει την ύπαρξη κινδύνου έμμεσης επαναπροώθησης τον οποίον ενδέχεται να διατρέχει ο αιτών διεθνή προστασία κατόπιν της μεταφοράς του στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, στο μέτρο που το εν λόγω κράτος μέλος έχει ήδη απορρίψει αίτηση διεθνούς προστασίας σχετικά με τον εν λόγω αιτούντα, ακόμη και όταν το κράτος μέλος αυτό δεν παρουσιάζει «συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III. Ειδικότερα, τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-254/21 και C-315/21 διερωτώνται αν η δυνατότητα αυτή υφίσταται όταν το εθνικό δικαστήριο ερμηνεύει την έννοια της «εγχώριας προστασίας», κατά το άρθρο 8 της οδηγίας για την αναγνώριση, κατά τρόπο διαφορετικό από εκείνον που δέχονται οι αρχές του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα ή εκτιμά, αντιθέτως προς τις αρχές αυτές, ότι στη χώρα καταγωγής υφίσταται ένοπλη σύρραξη, κατά το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής.
- 130 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το δίκαιο της Ένωσης εδράζεται στη θεμελιώδη παραδοχή ότι κάθε κράτος μέλος αποδέχεται από κοινού με τα λοιπά κράτη μέλη, αναγνωρίζει δε ότι τα εν λόγω κράτη αποδέχονται από κοινού με αυτό, μια σειρά κοινών αξιών επί των οποίων στηρίζεται η Ένωση, όπως διευκρινίζει το άρθρο 2 ΣΕΕ. Η παραδοχή αυτή συνεπάγεται και δικαιολογεί την ύπαρξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών ως προς την αναγνώριση των εν λόγω αξιών και, επομένως, ως προς την τήρηση του δικαίου της Ένωσης που υλοποιεί τις αξίες αυτές, καθώς και ως προς το γεγονός ότι οι αντίστοιχες εθνικές έννομες τάξεις τους είναι σε θέση να παρέχουν ισοδύναμη και αποτελεσματική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στον Χάρτη, ιδίως στα άρθρα του 1 και 4, τα οποία κατοχυρώνουν μία από τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης και των κρατών μελών της (απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψη 83 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), ήτοι την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η οποία συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης.
- 131 Η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών έχει θεμελιώδη σημασία στο δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά, ειδικότερα, τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης τον οποίο συνιστά η Ένωση και δυνάμει του οποίου η Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, η οποία βασίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και είναι δίκαιη έναντι των υπηκόων των τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης επιβάλλει σε καθένα από τα κράτη μέλη να δέχονται, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, ότι όλα τα λοιπά κράτη μέλη τηρούν το δίκαιο της Ένωσης και, ιδίως, ότι σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται από το δίκαιο αυτό (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψη 84 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 132 Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, πρέπει να τεκμαίρεται ότι η μεταχείριση των αιτούντων διεθνή προστασία σε κάθε κράτος μέλος είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του Χάρτη, της Συμβάσεως για το καθεστώς των προσφύγων, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951, καθώς και της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, σκέψη 82 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), και ότι η απαγόρευση της άμεσης και έμμεσης επαναπροώθησης, όπως προβλέπεται ρητώς στο άρθρο 9 της οδηγίας για τις διαδικασίες, τηρείται σε καθένα από τα κράτη αυτά.
- 133 Δεν αποκλείεται, πάντως, το σύστημα αυτό να αντιμετωπίζει στην πράξη σοβαρές δυσλειτουργίες εντός ορισμένου κράτους μέλους, οπότε οι αιτούντες άσυλο να διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο να τύχουν, σε αυτό το κράτος μέλος, μεταχείρισης αντίθετης προς τα θεμελιώδη δικαιώματά τους (απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψη 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 134 Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, δυνάμει του άρθρου 4 του Χάρτη, τα κράτη μέλη, καθώς και τα εθνικά δικαστήρια, οφείλουν να μην προβούν στη μεταφορά ενός αιτούντος άσυλο προς το υπεύθυνο κράτος μέλος, όπως αυτό προσδιορίζεται κατά τον κανονισμό Δουβλίνο III, οσάκις είναι αδύνατο να μη γνωρίζουν ότι οι συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία χορήγησης ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο στο κράτος μέλος αυτό αποτελούν σοβαρούς και αποδεδειγμένους λόγους που πείθουν ότι ο αιτών θα διατρέξει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση κατά την έννοια της διάταξης αυτής (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, σκέψη 85 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 135 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι η μεταφορά αυτή αποκλείεται αν τέτοιος κίνδυνος απορρέει από συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία σε κράτος μέλος κατά τη μεταφορά του ή λόγω αυτής. Ως εκ τούτου, είναι αδιάφορο, για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 4, το εάν ο ενδιαφερόμενος θα διατρέξει σοβαρό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση κατά τον χρόνο της μεταφοράς καθεαυτήν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου ή μετά το πέρας αυτής, λόγω της μεταφοράς του στο υπεύθυνο κράτος μέλος κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο III (απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, σκέψεις 87 και 88).
- 136 Συναφώς, οσάκις το δικαστήριο που επιλαμβάνεται προσφυγής κατά απόφασης μεταφοράς διαθέτει στοιχεία που προσκομίζει ο ενδιαφερόμενος προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη ενός τέτοιου κινδύνου, το δικαστήριο αυτό οφείλει να εκτιμήσει, βάσει αντικειμενικών, αξιόπιστων, συγκεκριμένων και δεόντως ενημερωμένων στοιχείων και υπό το πρίσμα του επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων που διασφαλίζεται από το δίκαιο της Ένωσης, εάν όντως υφίστανται είτε συστημικές, είτε γενικευμένες ελλείψεις, είτε ελλείψεις που επηρεάζουν ορισμένες ομάδες προσώπων (απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, σκέψη 90).
- 137 Εν προκειμένω, υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες οφείλουν να προβούν τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-254/21, C-297/21 και C-315/21, δεν προκύπτει ότι η ύπαρξη τέτοιων ελλείψεων προβλήθηκε από τον DG, τον XXX.XX ή τον PP έναντι των κρατών μελών που θα μπορούσαν να προσδιοριστούν ως υπεύθυνα για την εξέταση της αίτησής τους διεθνούς προστασίας στις τρεις αυτές υποθέσεις.

- 138 Εξάλλου, στην απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, C. K. κ.λπ. (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127), το Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι το άρθρο 4 του Χάρτη έπρεπε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία δεν συντρέχουν βάσιμοι λόγοι που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν συστημικές ελλείψεις στο κράτος μέλος το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου, μπορεί να γίνει επίκληση της διάταξης αυτής όταν δεν μπορεί να αποκλειστεί, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, ότι η μεταφορά αιτούντος άσυλο στο πλαίσιο του κανονισμού Δουβλίνο III συνεπάγεται πραγματικό και αποδεδειγμένο κίνδυνο να υποστεί ο αιτών εξ αυτού του λόγου απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του ως άνω άρθρου.
- 139 Εντούτοις, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 96 της ως άνω απόφασης, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε, ο πραγματικός και αποδεδειγμένος κίνδυνος έκθεσης του ενδιαφερόμενου προσώπου λόγω της μεταφοράς του σε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση συνδεόταν με τον κίνδυνο σημαντικής και μη αναστρέψιμης επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας του, στο μέτρο που το πρόσωπο αυτό έπασχε, κατά βάση, από ιδιαίτερα σοβαρή ψυχική και σωματική πάθηση. Υπό την επιφύλαξη, όμως, εξακριβώσεων από τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-254/21, C-297/21 και C-315/21, κανένας από τους αιτούντες στις υποθέσεις αυτές δεν βρίσκεται σε παρεμφερή προσωπική κατάσταση.
- 140 Αντιθέτως, η διαφορετική εκτίμηση εκ μέρους του αιτούντος κράτους μέλους, αφενός, και του υπεύθυνου κράτους μέλους, αφετέρου, ως προς το επίπεδο προστασίας του οποίου μπορεί να τύχει ο αιτών στη χώρα καταγωγής του δυνάμει του άρθρου 8 της οδηγίας για την αναγνώριση ή ως προς την ύπαρξη σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης άσκησης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, στοιχείο γ', της ίδιας οδηγίας, δεν ασκεί κατ' αρχήν επιρροή όσον αφορά τον έλεγχο του κύρους της απόφασης μεταφοράς.
- 141 Πράγματι, η ερμηνεία αυτή είναι η μόνη συμβατή με τους σκοπούς του κανονισμού Δουβλίνο III, ο οποίος αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη θέσπιση σαφούς και λειτουργικής μεθόδου για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και στην αποτροπή των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων άσυλο μεταξύ των κρατών μελών (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2011, N. S. κ.λπ., C-411/10 και C-493/10, EU:C:2011:865, σκέψη 84, και της 2ας Απριλίου 2019, H. και R., C-582/17 και C-583/17, EU:C:2019:280, σκέψη 77). Οι σκοποί αυτοί δεν επιτρέπουν στον δικαστή που εξετάζει την απόφαση μεταφοράς να προβεί σε επί της ουσίας εκτίμηση του κινδύνου επαναπροώθησης σε περίπτωση επιστροφής. Ειδικότερα, ο δικαστής αυτός πρέπει να θεωρήσει δεδομένο ότι η αρμόδια για θέματα ασύλου αρχή του υπεύθυνου κράτους μέλους θα αξιολογήσει και θα προσδιορίσει ορθώς τον κίνδυνο επαναπροώθησης, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Χάρτη, και ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας θα έχει στη διάθεσή του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 47 του Χάρτη, αποτελεσματικά ένδικα βοηθήματα για να προσβάλει, ενδεχομένως, τη σχετική απόφαση της εν λόγω αρχής.
- 142 Λαμβανομένων υπόψη όλων των στοιχείων αυτών, στο πρώτο, στο δεύτερο και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-254/21, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-297/21 και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-315/21 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού Δουβλίνο III, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του ίδιου κανονισμού καθώς και με τα άρθρα 4, 19 και 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους, επιληφθέν προσφυγής κατά απόφασης μεταφοράς, δεν μπορεί να εξετάσει αν υπάρχει κίνδυνος, στο κράτος

μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, παραβίασης της αρχή της μη επαναπροώθησης τον οποίον θα διέτρεχε ο αιτών διεθνή προστασία κατόπιν της μεταφοράς του στο ως άνω κράτος μέλος ή συνεπεία της μεταφοράς αυτής, όταν το εν λόγω δικαστήριο δεν διαπιστώνει την ύπαρξη, στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, συστημικών ελλείψεων στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία. Διχογνωμίες μεταξύ των αρχών και των δικαστηρίων του αιτούντος κράτους μέλους, αφενός, και του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, αφετέρου, σχετικά με την ερμηνεία των ουσιαστικών προϋποθέσεων της διεθνούς προστασίας δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη συστημικών ελλείψεων.

Επί του τέταρτου προδικαστικού ερωτήματος, στοιχείο α', στην υπόθεση C-254/21 και επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος στην υπόθεση C-297/21

- 143 Με τα προδικαστικά αυτά ερωτήματα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, τα αιτούντα δικαστήρια στις υποθέσεις C-254/21 και C-297/21 ζητούν, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού, καθώς και με τα άρθρα 4, 19 και 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι το δικαστήριο του κράτους μέλους που εξέδωσε την απόφαση μεταφοράς, επιληφθέν προσφυγής κατά της απόφασης αυτής, δύναται ή και οφείλει να κρίνει ως υπεύθυνο το εν λόγω κράτος μέλος όταν δεν συμμερίζεται την εκτίμηση του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα περί ενδεχόμενης επαναπροώθησης του ενδιαφερομένου προσώπου.
- 144 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, η αίτηση διεθνούς προστασίας εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο κεφάλαιο III του εν λόγω κανονισμού.
- 145 Κατά παρέκκλιση από το ως άνω άρθρο 3, παράγραφος 1, το άρθρο 17, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας που του έχει κατατεθεί από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση δυνάμει των ανωτέρω κριτηρίων.
- 146 Όπως σαφώς προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, η διάταξη αυτή είναι προαιρετικής φύσεως, καθόσον αφήνει στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους την απόφαση να προβεί στην εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που του υποβάλλεται, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση αυτή βάσει των οριζόμενων από τον κανονισμό κριτηρίων για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους. Η άσκηση της ευχέρειας αυτής δεν υπόκειται μάλιστα σε καμία ιδιαίτερη προϋπόθεση. Σκοπός της εν λόγω ευχέρειας είναι να παρέχεται σε κάθε κράτος μέλος η δυνατότητα να αποφασίζει, ασκώντας τα κυριαρχικά του δικαιώματα, σε συνάρτηση με πολιτικά, ανθρωπιστικά ή πρακτικά κριτήρια, να δεχθεί να εξετάσει αίτηση διεθνούς προστασίας, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο κατ' εφαρμογήν των κριτηρίων του εν λόγω κανονισμού (απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2019, Μ. Α. κ.λπ., C-661/17, EU:C:2019:53, σκέψη 58).
- 147 Ως προς την έκταση της εξουσίας εκτιμήσεως που παρέχεται στα κράτη μέλη, στο οικείο κράτος μέλος εναπόκειται να καθορίσει τις περιστάσεις υπό τις οποίες προτίθεται να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχει η ρήτρα διακριτικής ευχέρειας που προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III και να δεχθεί να εξετάσει το ίδιο μια αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν είναι υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων του κανονισμού αυτού (απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2019, Μ. Α. κ.λπ., C-661/17, EU:C:2019:53, σκέψη 59).

- 148 Συναφώς, επισημαίνεται, πρώτον, ότι από τον αμιγώς προαιρετικό χαρακτήρα των διατάξεων του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III και από τη διακριτική ευχέρεια που αυτές παρέχουν στο αιτούν κράτος μέλος προκύπτει ότι οι ως άνω διατάξεις, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του ίδιου κανονισμού και τα άρθρα 4, 19 και 47 του Χάρτη, δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιβάλλουν στο δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους να κρίνει ως υπεύθυνο το κράτος μέλος αυτό, με την αιτιολογία ότι το δικαστήριο δεν συμμερίζεται την εκτίμηση του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα όσον αφορά τον κίνδυνο επαναπροώθησης του ενδιαφερόμενου προσώπου.
- 149 Δεύτερον, από τη σκέψη 142 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους, επιληφθέν προσφυγής κατά απόφασης μεταφοράς, δεν δύναται να εξετάσει τον κίνδυνο παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα τον οποίο θα διέτρεχε ο αιτών διεθνή προστασία κατόπιν της μεταφοράς του στο εν λόγω κράτος μέλος ή συνεπεία της μεταφοράς αυτής όταν δεν υφίστανται, στο ως άνω κράτος μέλος, συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία.
- 150 Ως εκ τούτου, το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους δεν μπορεί ούτε να υποχρεώσει το κράτος αυτό να εφαρμόσει τη ρήτρα διακριτικής ευχέρειας που προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III με την αιτιολογία ότι υφίσταται, στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, κίνδυνος παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης.
- 151 Τρίτον, αν αποδεικνύονταν συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα κατά τη μεταφορά ή συνεπεία της μεταφοράς, η ευθύνη του κράτους μέλους που υπέβαλε το αίτημα θα στηριζόταν στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο III και, επομένως, το αιτούν κράτος μέλος δεν θα είχε λόγο να κάνει χρήση του άρθρου 17, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού σε μια τέτοια περίπτωση.
- 152 Λαμβανομένων υπόψη όλων των στοιχείων αυτών, στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, στοιχείο α', στην υπόθεση C-254/21 και στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-297/21 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού καθώς και με τα άρθρα 4, 19 και 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι δεν επιβάλλει στο δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους να κρίνει ως υπεύθυνο το κράτος μέλος αυτό, όταν δεν συμμερίζεται την εκτίμηση του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα όσον αφορά τον κίνδυνο επαναπροώθησης του ενδιαφερομένου προσώπου. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα κατά τη μεταφορά ή συνεπεία της μεταφοράς, το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους δεν μπορεί ούτε να υποχρεώσει το κράτος αυτό να εξετάσει το ίδιο αίτηση διεθνούς προστασίας βάσει του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III με την αιτιολογία ότι υφίσταται, κατά το ως άνω δικαστήριο, κίνδυνος παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα.

Επί του τετάρτου προδικαστικού ερωτήματος, στοιχείο β', στην υπόθεση C-254/21

- 153 Λαμβανομένης υπόψη της απάντησης που δόθηκε στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, στοιχείο α', στην υπόθεση C-254/21 και στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-297/21, παρέλκει η απάντηση στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, στοιχείο β', στην υπόθεση C-254/21.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 154 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) – Το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, και

το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού 604/2013 και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρώπη για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,

έχουν την έννοια ότι:

η υποχρέωση παροχής των πληροφοριών που διαλαμβάνονται σε αυτά, ιδίως δε του κοινού φυλλαδίου του οποίου το υπόδειγμα παρατίθεται στο παράρτημα Χ του κανονισμού (ΕΚ) 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας, επιβάλλεται τόσο στο πλαίσιο πρώτης αίτησης διεθνούς προστασίας και διαδικασίας αναδοχής, οι οποίες μνημονεύονται αντιστοίχως στο άρθρο 20, παράγραφος 1, και στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013, όσο και στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας και περίπτωσης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 603/2013, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαδικασίες εκ νέου ανάληψης του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013.

– Το άρθρο 5 του κανονισμού 604/2013

έχει την έννοια ότι:

η υποχρέωση διεξαγωγής της προσωπικής συνέντευξης που διαλαμβάνεται σε αυτό επιβάλλεται τόσο στο πλαίσιο πρώτης αίτησης διεθνούς προστασίας και διαδικασίας αναδοχής, οι οποίες μνημονεύονται αντιστοίχως στο άρθρο 20, παράγραφος 1, και στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, όσο και στο πλαίσιο μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας και περίπτωσης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 603/2013, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαδικασίες εκ νέου ανάληψης του άρθρου 23, παράγραφος 1, και του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/13.

– Το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα τα άρθρα 5 και 27 του κανονισμού 604/2013,

έχει την έννοια ότι:

υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, η απόφαση μεταφοράς πρέπει, κατόπιν προσφυγής ασκηθείσας δυνάμει του άρθρου 27 του ίδιου κανονισμού η οποία βάζει κατά της μη διεξαγωγής προσωπικής συνέντευξης που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο 5, να ακυρωθεί, εκτός αν η εθνική νομοθεσία επιτρέπει στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, στο πλαίσιο της εν λόγω προσφυγής, να εκθέσει αυτοπροσώπως όλα τα επιχειρήματά του κατά της ως άνω απόφασης με ακρόαση που πληροί τις προϋποθέσεις και τις εγγυήσεις του άρθρου 5 και τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι ικανά να τροποποιήσουν την απόφαση μεταφοράς.

– Το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα τα άρθρα 4 και 27 του κανονισμού 604/2013, καθώς και το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 603/2013,

έχει την έννοια ότι:

όταν έχει διεξαχθεί η προσωπική συνέντευξη που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού 604/2013, αλλά δεν δόθηκε το κοινό φυλλάδιο που πρέπει να παρασχεθεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατ' εφαρμογήν της υποχρέωσης ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ως άνω κανονισμού ή στο άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 603/2013, ο εθνικός δικαστής που καλείται να εκτιμήσει τη νομιμότητα της απόφασης μεταφοράς δεν μπορεί να ακυρώσει την απόφαση αυτή παρά μόνον αν κρίνει, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών και νομικών περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης, ότι η μη παροχή του κοινού φυλλαδίου στέρησε πράγματι από το πρόσωπο αυτό, παρά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης, τη δυνατότητα να προβάλει τα επιχειρήματά του σε τέτοιο βαθμό, ώστε η έναντι αυτού διοικητική διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα.

2) Το άρθρο 3, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 604/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του ίδιου κανονισμού καθώς και με τα άρθρα 4, 19 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

έχει την έννοια ότι:

δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους, επιληφθέν προσφυγής κατά απόφασης μεταφοράς, δεν μπορεί να εξετάσει αν υπάρχει κίνδυνος, στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης τον

οποίον θα διέτρεχε ο αιτών διεθνή προστασία κατόπιν της μεταφοράς του στο ως άνω κράτος μέλος ή συνεπεία της μεταφοράς αυτής, όταν το εν λόγω δικαστήριο δεν διαπιστώνει την ύπαρξη, στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, συστημικών ελλείψεων στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία. Διχογνωμίες μεταξύ των αρχών και των δικαστηρίων του αιτούντος κράτους μέλους, αφενός, και του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, αφετέρου, σχετικά με την ερμηνεία των ουσιαστικών προϋποθέσεων της διεθνούς προστασίας δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη συστημικών ελλείψεων.

- 3) Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του κανονισμού αυτού, καθώς και με τα άρθρα 4, 19 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,

έχει την έννοια ότι:

δεν επιβάλλει στο δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους να κρίνει ως υπεύθυνο το κράτος μέλος αυτό, όταν δεν συμερίζεται την εκτίμηση του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα όσον αφορά τον κίνδυνο επαναπροώθησης του ενδιαφερομένου προσώπου. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα κατά τη μεταφορά ή συνεπεία της μεταφοράς, το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους δεν μπορεί ούτε να υποχρεώσει το κράτος αυτό να εξετάσει το ίδιο αίτηση διεθνούς προστασίας βάσει του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013 με την αιτιολογία ότι υφίσταται, κατά το ως άνω δικαστήριο, κίνδυνος παραβίασης της αρχής της μη επαναπροώθησης στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα.

(υπογραφές)